

INFORMACJA KWARTALNA O SYTUACJI MAKROEKONOMICZNEJ I STANIE FINANSÓW PUBLICZNYCH MAJ 2012

Nr 2 / 2012

Podstawowym celem niniejszej *Informacji kwartalnej* jest zaprezentowanie dostępnych informacji na temat sektora finansów publicznych:

- według obowiązującego w Unii Europejskiej standardu ESA'95 (dane kwartalne obejmujące cały sektor instytucji rządowych i samorządowych),
- według standardu Międzynarodowego Funduszu Walutowego GFSM2001 (dane miesięczne obejmujące szczebel centralny, dane roczne obejmujące cały sektor instytucji rządowych i samorządowych),
- według przepisów krajowych (dane miesięczne o budżecie państwa).

Mając na uwadze zasadę jawności i przejrzystości finansów publicznych publikujemy Informację kwartalną o sytuacji makroekonomicznej i stanie finansów publicznych. Niniejszy numer zawiera informacje dotyczące IV kwartału 2011 r.

NAJWAŻNIEJSZE INFORMACJE DOTYCZĄCE FINANSÓW PUBLICZNYCH w okresie I-XII 2011 r.

- wynik budżetu państwa wyniósł – 25,1 mld zł
- wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95 wyniósł -78,0 mld zł
- dług Skarbu Państwa na koniec grudnia wyniósł 771,1 mld zł
- państwowy dług publiczny na koniec grudnia wyniósł 815,3 mld zł

Niniejszy materiał został opracowany wyłącznie w celach informacyjnych i nie może być traktowany jako oferta lub rekomendacja do zawierania jakichkolwiek transakcji. Informacje zawarte w materiale pochodzą z dostępnych, wiarygodnych źródeł, jednak Ministerstwo Finansów nie może zagwarantować ich dokładności i pełności. Ministerstwo Finansów nie ponosi odpowiedzialności za skutki decyzji podjętych na podstawie informacji zawartych w niniejszym materiale. Niniejszy materiał może być wykorzystywany do opracowań własnych pod warunkiem powołania się na źródło.

NOTA METODOLOGICZNA

Nota metodologiczna do str. 13 - Sektor instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95

ESA'95 jest spójnym systemem statystycznym, który zawiera jednolite dla wszystkich państw członkowskich UE zasady rejestracji przepływów i stanów oraz wyznacza granice sektorów gospodarki, w tym sektora instytucji rządowych i samorządowych. Wg metodologii ESA'95 wszystkie transakcje są prezentowane memoriałowo (w momencie zaistnienia zdarzenia ekonomicznego). Jedynie memoriałowe podatki i składki na ubezpieczenia społeczne są wykazywane w wysokości możliwej do osiągnięcia. Więcej na:

http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page?_pageid=2373,47631312,2373_58674363&_dad=portal&_schema=PORTAL

Nota metodologiczna do str. 14 - Szczebel centralny wg GFSM2001

Metodologia GFSM2001 została opracowana przez Międzynarodowy Fundusz Walutowy i obowiązuje od roku 2001. Według niej sektor instytucji rządowych i samorządowych składa się ze szczebli:

- centralnego (obejmującego budżet państwa, jednostki pozabudżetowe budżetu państwa, fundusze ubezpieczeń społecznych),
- lokalnego (obejmującego budżety jednostek samorządu terytorialnego, jednostki pozabudżetowe samorządu terytorialnego).

Dane miesięczne wykorzystywane do opracowania Informacji obejmują niepełny szczebel centralny (wydatki podmiotów objęte sprawozdawczością stanowią ponad 90% wydatków nieskonsolidowanego szczebla centralnego) i prezentowane są w ujęciu kasowym po dokonaniu konsolidacji transferów wewnętrznych. Dane miesięczne nie sumują się na dane roczne.

Więcej na:

<http://www.mf.gov.pl/dokument.php?const=5&dzial=274&id=117892>

Zgodnie z metodologią GFSM2001 dane roczne dla sektora instytucji rządowych i samorządowych prezentowane są w ujęciu memoriałowym oraz po skonsolidowaniu transferów wewnętrznych, czyli dokonaniu konsolidacji wewnątrzszczeblowej i międzyszczeblowej.

Informacja kwartalna Maj 2012

Nr 2 / 2012

SPIS TREŚCI

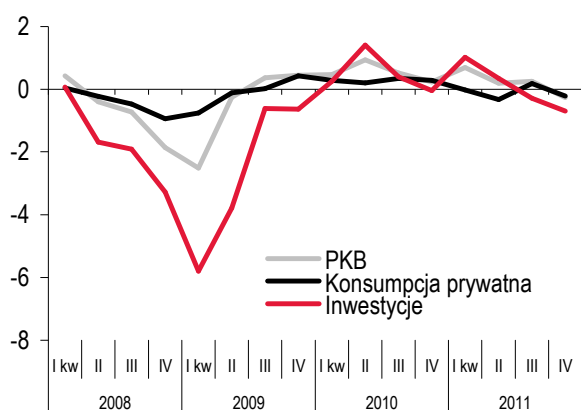
1. Sytuacja makroekonomiczna	5
2. Budżet państwa	8
2.1. Dochody budżetu państwa	8
2.2. Wydatki budżetu państwa	10
2.3. Potrzeby pożyczkowe budżetu państwa i ich finansowanie	12
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95	13
4. Szczegel centralny wg GFSM2001	14
5. Dług.....	15
5.1. Dług publiczny	15
5.2. Dług Skarbu Państwa	15
Aneks statystyczny	17

1. Sytuacja makroekonomiczna

Dynamika aktywności na polskich rynkach eksportowych w IV kw. 2011 r. uległa wyraźnemu pogorszeniu. PKB UE obniżył się o 0,3% (kw/kw, sa), wobec i tak niskiego tempa wzrostu w dwóch poprzednich kwartałach (0,2-0,3%). Ten słaby wynik jest efektem spadków konsumpcji prywatnej (o 0,2%) i inwestycji (o 0,7%). Ujemna dynamika popytu krajowego była prawdopodobnie głównym czynnikiem determinującym znaczny spadek importu UE (o 0,8%).

Pogorszeniu dynamiki obrotów handlowych w UE towarzyszyło niższe tempo wzrostu aktywności w gospodarce światowej w tym okresie. PKB w krajach OECD zwiększył się tylko o 0,1% (kw/kw, sa). Nawet pomimo poprawy w USA, tempo wzrostu było wyraźnie niższe niż kwartał wcześniej. Ponownie obniżyła się także dynamika obrotów światowego handlu oraz produkcji przemysłowej. Najsłabszą koniunkturę zanotowano w krajach rozwiniętych, w tym w szczególności w Japonii i strefie euro.

Wyk. 1. Zmiana PKB i jego głównych składowych w UE (kw/kw, sa)

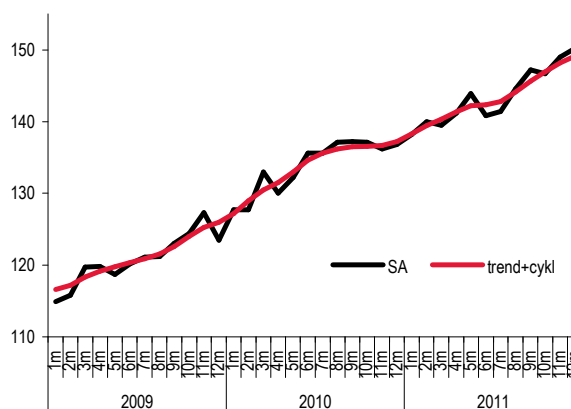
Źródło: Eurostat

Polski eksport w IV kw. wykazał się zaskakującą odpornością na niekorzystne zmiany w otoczeniu zewnętrznym. Pomimo spadku importu UE (odbiorca 80% polskiego eksportu), realne tempo wzrostu eksportu towarów i usług przyspieszyło do 2,5% kw/kw. Nastąpiło to przy sygnalizowanym m.in. przez badania koniunktury NBP niskim poziomie umów eksportowych, co wskazuje na bardziej efektywne wykorzystywanie przez przedsiębiorstwa

dotychczasowych kanałów dystrybucji¹. Eksport wspierany był także przez słabszego złotego: wg. BIS średni realny efektywny kurs walutowy pomiędzy majem a grudniem ub.r. obniżył się aż o 13,1% i był tylko o 3,2% wyższy niż w lutym 2009 r. Wysokiemu wzrostowi eksportu towarzyszył także relatywnie wysoki wzrost importu (o 1,8% kw/kw sa). W porównaniu z ub.r poziom eksportu był wyższy o 7,9% a importu o 5,1%, w rezultacie czego eksport netto odnotował pozytywną kontrybucję we wzrost PKB w ujęciu r/r (1,0 pkt. proc.).

Ze względu na niekorzystne terms of trade (przede wszystkim wynikające z wysokiego poziomu cen importowanych surowców energetycznych) poziom nominalnego deficytu obrotów towarowych był wyższy i w IV kw. wzrósł do 2,8 mld EUR. Dla obrotów bieżących znacznie większe znaczenie miał wciąż deficyt dochodów, który spadł o 646 mln EUR (kw/kw). Mniejsza niż w III kw. (o 176 mln EUR) okazała się natomiast nadwyżka salda transferów bieżących. W rezultacie deficyt rachunku bieżącego zwiększył się w porównaniu do III kw. o 505 mln EUR do niemal 5,0 mld EUR. W całym 2011 r. deficyt rachunku bieżącego wyniósł 4,3% PKB.

Wyk. 2. Produkcja sprzedana przemysłu (i2005=100, oczyszczona z wahań sezonowych i nieregularnych)

Źródło: Eurostat

Dzięki dobrym wynikom eksportu produkcja przemysłowa w IV kw. ub.r. odnotowała 3,0% wzrost

¹ Informacja o kondycji sektora przedsiębiorstw ze szczególnym uwzględnieniem stanu koniunktury w IV kw. 2011 oraz prognoz koniunktury na I kw. 2012, NBP, I 2012

(kw/kw, sa) kontynuując wzrostowy trend zapoczątkowany w 2009 r., dzięki czemu jej poziom był o 9,7% wyższy w porównaniu z ub.r. Wpływ eksportu był szczególnie widoczny w produkcji dóbr zaopatrzeniowych (wzrost o 3,9% kw/kw, sa), na które przypada ponad połowa sprzedaży zagranicznej. Przy niskim popycie krajowym to powyższy czynniki przyczynił się również najprawdopodobniej do zwiększenia dynamiki produkcji dóbr konsumpcyjnych, zarówno trwałych (do 8,5% kw/kw,sa), jak i bardziej odpornych na wahania koniunkturalne dóbr konsumpcyjnych nietrwałych (do 5,2% kw/kw, sa).

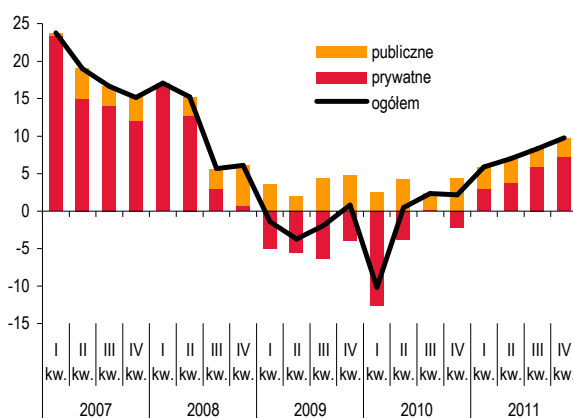
W IV kw. 2011 r. sytuacja finansowa sektora przedsiębiorstw ulegała dalszej poprawie. Przychody ogółem przedsiębiorstw niefinansowych były o 15,2% wyższe niż przed rokiem, podczas gdy koszty ogółem wzrosły o 14,8% r/r. Dzięki temu poprawił się zarówno wynik finansowy brutto (32,1 mld zł, wzrost 21,8% r/r) jak i wynik finansowy netto (26,6 mld zł, wzrost o 21,2% r/r). Prawie 1/5 wyniku finansowego netto w IV kw. została wypracowana w górnictwie, gdzie odnotowano historyczny rekord. Dobre wyniki zanotowały także energetyka oraz przetwórstwo przemysłowe, a szczególnie branża petrochemiczna. Z drugiej strony jednak, w pozostałych sekcjach (w tym w sektorze usług) wyniki były jednak słabsze niż przed rokiem.

Dobra sytuacja finansowa przedsiębiorstw, dostęp do finansowania zewnętrznego (od X'10 wzrost kredytu inwestycyjnego) oraz rosnący stopień wykorzystania mocy produkcyjnych (w IV kw. poziom powyżej wieloletniej średniej) sprzyjały odbudowie aktywności inwestycyjnej. W IV kw. 2011 r. tempo wzrostu nakładów brutto na środki trwałe kolejny kwartał było wysokie (2,8% kw/kw sa, wobec 2,5% w kwartale poprzednim), co przełożyło się na wysoki wzrost w ujęciu r/r (9,8%). W ocenie MF, istotne znaczenie dla wzrostu nakładów inwestycyjnych w gospodarce w IV kw. 2011 r. miały wysokie nakłady sektora prywatnego², które przekroczyły poziom z roku poprzedniego o 11%. W tym samym okresie inwestycje sektora publicznego były wyższe o około 7% w porównaniu z 2010 r.

² Inwestycje sektora prywatnego rozumiane są tu jako inwestycje poza sektorem instytucji rządowych i samorządowych.

Pomimo wyższych inwestycji oraz dobrych wyników finansowych przedsiębiorstw, liczba pracujących wg BAEL zmniejszyła się o ok. 80 tys. osób, tj. o 0,5% kw/kw, co oznacza poziom o 0,8% wyższy niż przed rokiem. Do spadku liczby pracujących przyczynił się sektor rolniczy (w sektorach przemysłowym i usługowym zanotowano wzrost popytu na pracę). Oprócz spadku liczby pracujących, na stopę i liczbę bezrobotnych wpływa rosnąca od kilku lat podaż pracy, co wynika zarówno z wyższej aktywności zawodowej (przede wszystkim osób w wieku 55-64) jak i zmian demograficznych. Dodatkowo IV kwartał jest okresem sezonowego wzrostu bezrobocia, w rezultacie czego stopa bezrobocia wzrosła do 9,7% z 9,3% w III kw. 2011 r.

Wyk. 3. Wpływ inwestycji prywatnych i publicznych na inwestycje ogółem (cs, r/r)

Źródło: Obliczenia MF na podstawie danych GUS

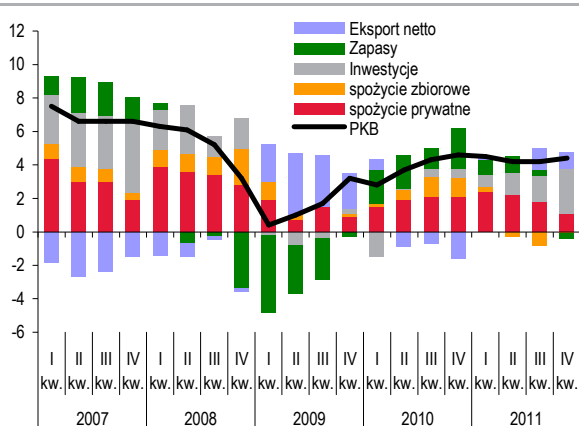
Rosnąca inflacja oraz wyhamowanie wzrostu zatrudnienia znalazły odzwierciedlenie w niskiej dynamice realnych dochodów oraz wyhamowaniu tempa wzrostu konsumpcji prywatnej. Tempo wzrostu spożycia indywidualnego w IV kw. spadło do 0,3% kw/kw (z 0,8% kw/kw średnio w I półroczu ub. r.), a jego poziom był o 2% wyższy w porównaniu z ub. r. W zestawieniu z szacunkami dochodów do dyspozycji, oznacza to dalszy spadek stopy oszczędności³ do 1,7% (z 2,4% w kwartale poprzednim).

Pomimo spowolnienia konsumpcji prywatnej, wysokie inwestycje pozwoliły na utrzymanie wysokiego tempa wzrostu PKB który w IV kw. wzrósł o 1,1% kw/kw

³ Procent skorygowanych dochodów do dyspozycji brutto; obliczona jako 4 okresowa średnia ruchoma.

i był o 4,4% wyższy w porównaniu z ub.r. Dynamikę r/r wspierał w dalszym ciągu eksport netto (1 pkt. proc. wkładu). Z drugiej strony wciąż niskie pozostały spożycie publiczne (pomimo wzrostu 0,6% kw/kw poziom był wciąż o 0,3% niższy w por. z IV kw. 2010) oraz kontrybucja zapasów (-0,3 pkt. proc. wkładu). Od strony podażowej, wzrost eksportu pozwolił na wysoki wzrost wartości dodanej w przemyśle (4,2% kw/kw). Pomimo wysokich inwestycji, wartość dodana w budownictwie wzrosła tylko o 0,6% kw/kw.

Wyk. 4. Wkład we wzrost PKB (r/r) – strona popytowa

Źródło: Obliczenia MF na podstawie danych GUS

W IV kw. ub.r. dynamika procesów inflacyjnych uległa przyspieszeniu. Zwiększenie presji inflacyjnej było skutkiem osłabienia złotego względem podstawowych walut (EUR i USD), szybszego wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych (o 1,5% kw/kw) oraz skokowego wzrostu cen leków. W wyniku osłabienia złotego w stosunku do dolara amerykańskiego wzrosły także krajowe ceny paliw, co spowodowało wzrost cen energii w IV kw. ub.r. o 3,0% kw/kw. W konsekwencji wzrost inflacji (CPI) wyniósł w IV kw. 2011 r. 1,3% kw/kw, co oznaczało dynamikę roczną na poziomie 4,6% (wobec 4,1% r/r w III kw. ub.r.). Inflacja bazowa (tj. CPI po wyłączeniu cen żywności i cen energii) wzrosła na koniec ub.r. do 3,1% r/r (w porównaniu do 2,6% r/r we wrześniu 2011 r.).

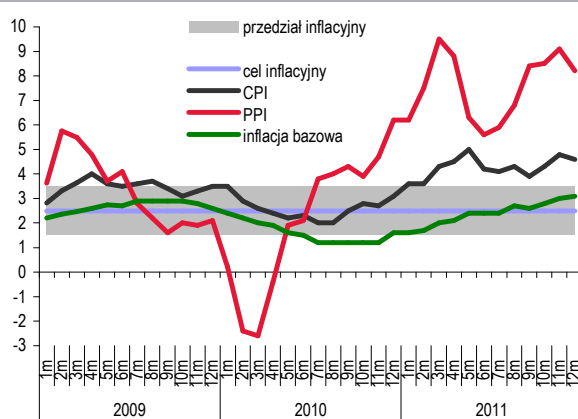
Na skutek osłabienia złotego wzrosły też ceny produkcji sprzedanej przemysłu (PPI). W listopadzie 2011 r. wskaźnik PPI osiągnął 9,1% r/r, a w całym IV kw. wzrost ten wyniósł 8,6% (wobec 7,0% w III kw. ub.r.).

W IV kw. 2011 r. złoty osłabił się o 4,9% wobec zyskującego na rynkach światowych dolara amerykańskiego. Natomiast w relacji do euro kurs

polskiej waluty ukształtował się na koniec ub.r. na poziomie zbliżonym do tego z końca września, choć przez większą część kwartału dominował trend deprecjacyjny złotego.

Po nieznacznym umocnieniu w październiku ub.r., złoty osłabiał się do połowy grudnia pod wpływem znacznego wzrostu awersji do ryzyka na światowych rynkach finansowych. Poprawa nastrojów na globalnym rynku finansowym oraz obecność banku BGK na krajowym rynku walutowym przyczyniły się do aprecjacji złotego w końcu roku. Wobec dużej zmienności kursu złotego NBP kontynuował w IV kw. ub.r. interwencje na rynku walutowym, sprzedając waluty obce.

Wyk. 5. Dynamika cen konsumpcyjnych (CPI), cen przemysłowych (PPI) oraz inflacji bazowej po wyłączeniu cen żywności i energii (r/r)

Źródło: GUS, NBP

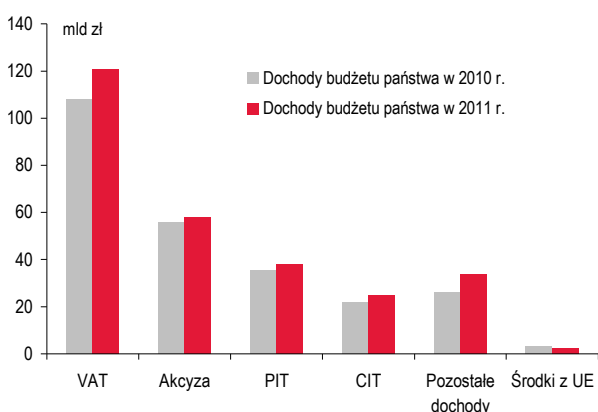
W IV kw. 2011 r. Rada Polityki Pieniężnej pozostawiła stopy procentowe NBP na niezmiennym poziomie, w tym stopę referencyjną w wysokości 4,5%. Pomimo inflacji utrzymującej się powyżej celu oraz presji na osłabienie złotego, o pozostawieniu parametrów polityki pieniężnej bez zmian przez kolejny kwartał zdecydowało pogorszenie perspektyw dla krajowego wzrostu gospodarczego, związane ze spowolnieniem aktywności w strefie euro.

2. Budżet państwa

2.1 Dochody budżetu państwa

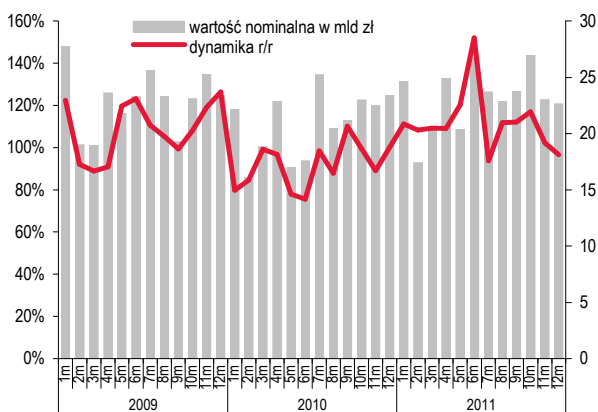
Według wstępnych danych w 2011 r. dochody budżetu państwa wyniosły 277,6 mld zł i były wyższe od wykonania dochodów w 2010 r. o 10,9% (o 27,3 mld zł).

Wyk. 6. Dochody budżetu państwa w 2010 r. oraz 2011 r.

Źródło: MF

Wyk. 7. Dochody budżetu państwa ogółem

Źródło: MF

Dochody z podatku VAT

W 2011 r. zanotowano wysokie tempo wzrostu dochodów z VAT. Wpływ na to miała między innymi zmiana stawek podatku od stycznia 2011 r. (stawki 22% i 7% podwyższono o 1 pkt. proc., stawkę 7% na

podstawowe artykuły spożywcze obniżono do 5%). Wysokie tempo wzrostu dochodów z VAT jest także efektem dobrej sytuacji makroekonomicznej w gospodarce. W 2011 r. nominalne tempo wzrostu spożycia prywatnego wyniosło 7,5% r/r, a inwestycji sektora instytucji rządowych i samorządowych 11,1% r/r.

Dochody z podatku akcyzowego

Według wstępnych danych dochody budżetu państwa z tytułu podatku akcyzowego w 2011 r. wyniosły 58,0 mld zł i były wyższe od dochodów wykonanych w 2010 r. o 4,1%. Największy udział w dochodach z podatku akcyzowego mają dochody z akcyzy od paliw silnikowych i wyrobów tytoniowych (ich łączny udział we wpływach z akcyzy wyniósł 73,2%), które w analizowanym okresie wzrosły odpowiednio o 6,5% r/r i 4,7% r/r. Dodatkowo tempo wzrostu odnotowano również w przypadku dochodów z akcyzy od piwa (wzrost o 3,8% r/r) i energii elektrycznej (wzrost o 5,2% r/r).

W przypadku dochodów z akcyzy od pozostałych wyrobów (wyrobów spirytusowych, wina, samochodów osobowych, oleju opałowego, gazu i olejów smarowych) zaobserwowano kilkuprocentowe spadki w porównaniu z 2010 r. Duży spadek dochodów zanotowano w zakresie podatku od samochodów osobowych (o 6,3% r/r), co było związane ze spadkiem liczby sprowadzonych używanych samochodów osobowych (o 8,8% r/r w 2011 r.) oraz spadkiem sprzedaży nowych samochodów osobowych (liczba nowozarejestrowanych aut zmniejszyła się o ponad 12% r/r w 2011 r.).

Dochody z podatku PIT

Dochody budżetu państwa z podatku PIT w 2011 r. według wstępnych danych wyniosły 38,1 mld zł i były wyższe od wykonania dochodów w 2010 r. o 7,0% (2,5 mld zł).

W 2011 r. wpływy z podatku płaconego według skali podatkowej oraz 19% podatku od działalności gospodarczej wzrosły odpowiednio o 8,6% r/r i 8,3% r/r.

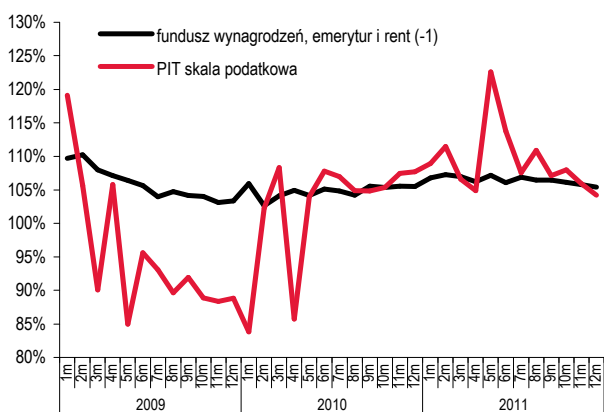
Wysokie tempo wzrostu wpływów z podatku płaconego

według skali związane było ze wzrostem funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej, emerytur i rent, który wyniósł 6,1% r/r. Wzrost wpływów jest także związany z zamrożeniem progów podatkowych oraz kwoty obniżającej podatek oraz kwoty zryczałtowanych kosztów uzyskania przychodów. Zamrożenie to powoduje coroczny wzrost efektywnej stawki opodatkowania.

W 2011 r. odnotowano wysoki wzrost wpływów podatkowych od osób prowadzących działalność gospodarczą (w przypadku liniowego 19% podatku od działalności wzrost wyniósł 8,3%, w przypadku podatku zryczałtowanego od przychodów ewidencjonowanych wzrost wyniósł 13,6%), co należy łączyć z dobrą koniunkturą gospodarczą, podczas gdy w 2010 r. zanotowano 4,5% spadek wpływów z podatku od działalności gospodarczej opłacanego według liniowej stawki 19% oraz niewielki, znacznie niższy, wynoszący zaledwie 0,9%, wzrost dochodów z podatku zryczałtowanego od przychodów ewidencjonowanych.

Wysokie tempo wzrostu odnotowano również w zakresie dochodów z tzw. podatku giełdowego (podatek od odpłatnego zbycia papierów wartościowych lub pochodnych instrumentów finansowych). W 2011 r. wyniosło ono 47,9% r/r.

Wyk. 8. Dochody z podatku PIT (zasady ogólne) i fundusz wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, emerytur i rent (dynamiki nominalne)

Źródło: MF

Dochody z podatku CIT

Zgodnie ze wstępnymi danymi dochody budżetu

Informacja kwartalna Maj 2012

Nr 2 / 2012

państwa z podatku CIT wyniosły 24,9 mld zł i były wyższe od wykonania dochodów w 2010 r. o 14,2% (o 3,1 mld zł).

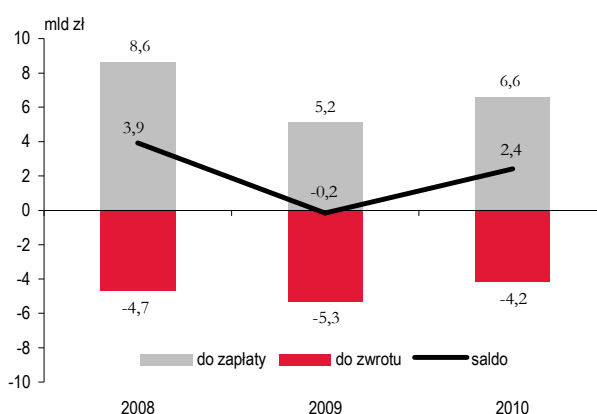
Największe znaczenie dla wzrostu dochodów z CIT miało dokonane przez przedsiębiorców rozliczenie roczne podatku za 2010 r., (podatnicy mieli większą kwotę do zapłaty niż za 2009 r. o 1,4 mld zł oraz niższą kwotę do zwrotu o 1,1 mld zł), co oznacza, że saldo rozliczenia z podatnikami CIT było łącznie dla budżetu państwa i JST korzystniejsze o 2,5 mld zł w porównaniu z 2010 r.

W 2011 r. poprawiła się również sytuacja przedsiębiorców. Według GUS wynik finansowy brutto przedsiębiorstw niefinansowych wzrósł o 16,2% r/r, zysk brutto zwiększył się natomiast o 17,2% r/r.

W sektorze bankowym również nastąpiła poprawa sytuacji finansowej. Wg danych KNF wynik brutto sektora bankowego wzrósł w 2011 r. o 37,7% r/r.

W przypadku dochodów z podatku CIT wyraźnie widoczna jest procykliczność wpływów podatkowych względem wzrostu gospodarczego – co objawia się w zmieniających się każdego roku elastycznościach wpływów podatkowych, nie tylko w relacji do PKB, ale również w relacji do bazy podatkowej. Zjawisko to można tłumaczyć między innymi wielkością szarej strefy oraz naturalnymi procesami związanymi np. ze spowolnieniem gospodarczym (bankructwa, zmniejszenie zysków przedsiębiorców, odliczanie strat z lat ubiegłych, itp.).

Wyk. 9. Rozliczenie roczne z podatku CIT

Źródło: MF

Dochody niepodatkowe

Pozostałe dochody w omawianym okresie według wstępnych danych wyniosły 33,8 mld zł i były wyższe o 29,3% r/r. Tak wysoki wzrost wynikał m. in. z wpłaty zysku NBP za 2010 r., która wyniosła 6,2 mld zł.

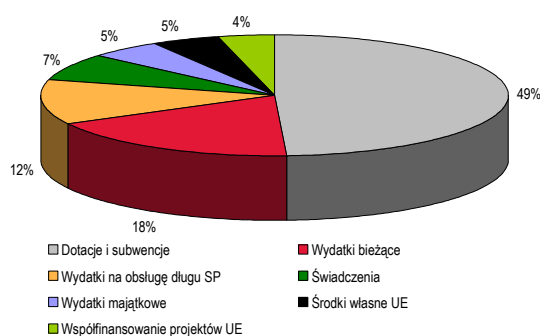
Dochody ze środków z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegających zwrotowi

Zgodnie ze wstępnymi danymi dochody ze środków z Unii Europejskiej i innych źródeł niepodlegających zwrotowi wyniosły 2,1 mld zł. W stosunku do wykonania w 2010 r. dochody były niższe o 1,2 mld zł (o 35,9%). Z uwagi na wydzielenie budżetu środków unijnych, w którym ujęto większość dochodów z UE, wpływy w tej pozycji, budżetu krajowego, są bardzo niewielkie.

2.2. Wydatki budżetu państwa

Na koniec 2011 r. wydatki budżetu państwa wyniosły 302,7 mld zł i były wyższe o 7,8 mld zł od wydatków zrealizowanych 2010 r. (tj. o 2,6%). Wydatki ogółem stanowiły 96,6% wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2011 r. Ich wysokość w 2011 r. w stosunku do PKB wyniosła 19,9%, podczas gdy w roku 2010 wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 20,8%.

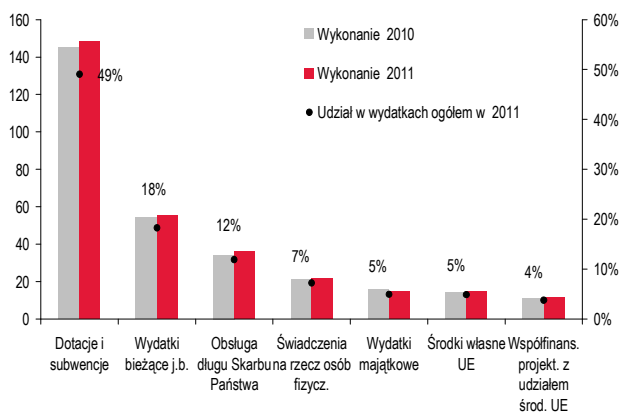
Wyk. 10. Struktura wydatków budżetu państwa w 2011 r.

Źródło: MF

W analizowanym okresie najwyższy udział w wydatkach budżetu państwa stanowiły dotacje i subwencje oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych, natomiast najniższy miały wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE i środki własne Unii Europejskiej.

Wyk. 11. Realizacja wydatków budżetu państwa wg grup (w mld zł)

Źródło: MF

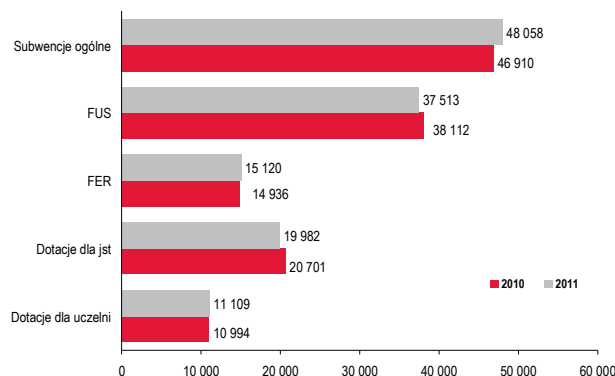
Porównując lata 2010 i 2011 struktura wydatków nie uległa większym zmianom. W żadnej z opisywanych grup odchylenie nie przekracza 0,5 p.p. Największą różnicę (wzrost o 0,3 p.p.) zanotowano w wydatkach na obsługę długu Skarbu Państwa oraz (spadek o 0,3 p.p.) w wydatkach majątkowych.

Podobnie jak w roku 2010 główny ciężar finansowania projektów z udziałem środków UE spoczywa na „Budżecie Środków Europejskich”. W budżecie państwa pozostały wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE oraz finansowanie pomocy technicznej, a ich wykonanie w omawianym okresie było na zbliżonym poziomie.

Dotacje i subwencje stanowią tradycyjnie największą część wydatków budżetowych. Wykonanie wydatków w tej grupie wyniosło 148,5 mld zł i było o 3,2 mld zł wyższe niż w roku 2010. Złożyły się na to głównie, z jednej strony zwiększone nakłady na:

- subwencje ogólne do jst (o 1,5 mld zł),
- Wojskową Agencję Mieszkaniową (o 0,4 mld zł) oraz nowopowstałe agencje wykonawcze: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (0,9 mld zł), oraz Narodowe Centrum Nauki (0,5 mld zł), a także z drugiej strony niższe dotacje między innymi do: Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (o 0,6 mld zł), oraz związane z usuwaniem skutków klęsk żywiołowych (o 0,5 mld zł)

Wyk. 12. Dotacje i subwencje (w mln zł)

Źródło: MF

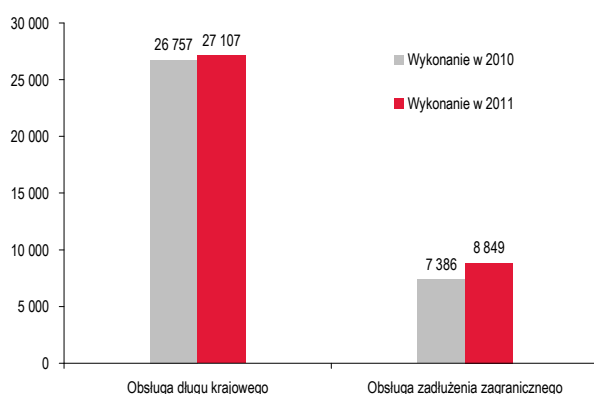
Wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły w 2011 r. 55,3 mld zł i stanowiły 97,1% planu po zmianach. Poziom wykonania tych wydatków w porównaniu do roku 2010 zwiększył się o 1,4 mld zł

tj. o 2,7%. Największy udział w tej grupie wydatków miały wydatki na wynagrodzenia i pochodne (67,3%), gdzie wzrost wyniósł 3,3% r/r tj. 1,2 mld zł. Natomiast w badanym okresie poniesiono mniejsze nakłady na zakup materiałów i usług o 0,3 mld zł.

W grupie obsługa długu Skarbu Państwa w omawianym okresie poniesiono wydatki w wysokości 36,0 mld zł (93,6% budżetu po zmianach). Na oszczędności w wydatkach w wysokości 2,5 mld zł złożyły się:

- niższe od zakładanych potrzeby pożyczkowe w 2011 r. oraz w 2010 r.,
- zrealizowanie elastycznej struktury sprzedaży skarbowych papierów wartościowych dostosowanej do sytuacji rynkowej,
- zrealizowanie operacji związanych z zarządzaniem długiem i kosztami jego obsługi w latach 2010-11,
- dobra sytuacja budżetu państwa w zakresie płynności,
- inne, w stosunku od założonych, kształtowanie się kursów walutowych. Poziom kursu w ciągu roku powodował obniżenie wydatków ze względu na fakt, że większość była ponoszona w pierwszym półroczu charakteryzującym się mocniejszym niż zakładano kursem złotego,
- niższe oprocentowanie długu opartego o zmienne rynkowe stopy procentowe,
- niższe wypłaty z tytułu poręczeń i gwarancji.

Wyk. 11. Obsługa długu Skarbu Państwa (w mln zł)

Źródło: MF

Na świadczenia na rzecz osób fizycznych budżet państwa wydatkował w omawianym okresie kwotę

Informacja kwartalna Maj 2012

Nr 2 / 2012

21,9 mld zł tj. zrealizowano 99,7% planu po zmianach (w 2010 r. było to 99,6%). Największą pozycję stanowiły w tej grupie świadczenia społeczne, na które przeznaczono 89,3% środków (19,5 mld zł). Obejmują one m. in.: świadczenia emerytalno-rentowe tzw. „służb mundurowych” oraz uposażenie sędziów i prokuratorów w stanie spoczynku, świadczenia finansowe z budżetu państwa zlecone do wypłaty Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych i Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej w tym głównie na wypłatę renty socjalnej.

W grupie środki własne Unii Europejskiej (składka do UE) wydatkowano w omawianym okresie kwotę 14,7 mld zł co stanowiło 94,1% w stosunku do zapisów w ustawie budżetowej. Niższa od zakładanej realizacja wydatków z tytułu płatności składki członkowskiej do budżetu UE wynika przede wszystkim ze:

- zmniejszenia poziomu wydatków Unii Europejskiej uwzględnionych w ostatecznie przyjętym przez nią budżecie na 2011 r. (w stosunku do kwot ujętych w projekcie budżetu przedłożonego przez Komisję Europejską),
- rozliczenia nadpłaty za poprzedni rok budżetowy – wykonanie budżetu dla 2010 r. zakończono nadwyżką w wysokości 4.539,4 mln EUR, która spowodowała obniżenie wysokości składek wpłaconych do budżetu ogólnego w 2011 r.
- rewizji szacunków tradycyjnych środków własnych, podstaw VAT i DNB, finansowania rabatu brytyjskiego.

Wydatki te były większe od środków przeznaczonych na składkę w tym samym okresie roku ubiegłego o 0,4 mld zł tj. o 2,7%.

Na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej przeznaczono w 2011 r. 11,4 mld zł (co stanowiło 77,1% planu po zmianach). Środki te były w porównaniu do roku 2010 wyższe o 0,5 mld zł tj. o 4,4%. Jednakże w stosunku do planu po zmianach poziom zaawansowania wydatków w 2011 r. był niższy o 1,4 pkt. proc. Wydatki na Wspólną Politykę Rolną stanowiły 54,8% wyżej wymienionej kwoty, a na współfinansowanie funduszy strukturalnych oraz Funduszu Spójności 45,2%.

Wydatki majątkowe na koniec 2011 r. wyniosły 14,9 mld zł, co stanowi 89,1% planu po zmianach.

W porównaniu do roku 2010 były one niższe o 0,5 mld zł, a ich spadek wynika głównie z:

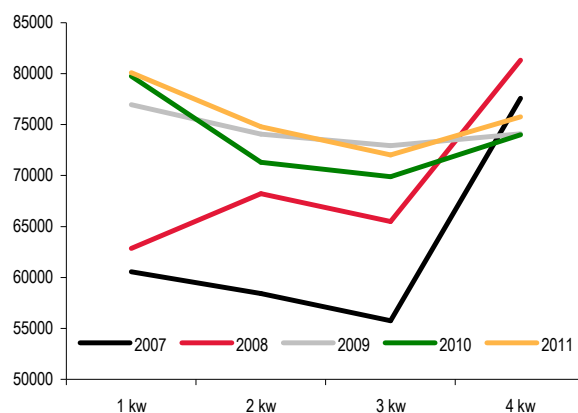
- wykonania w 2010 r. zadań, które w roku 2011 nie były już realizowane, tj.: dofinansowania inwestycji stadionowych pozostałych miast – gospodarzy UEFA EURO 2012 w ramach programu wieloletniego pn. „Przygotowanie i wykonanie przedsięwzięć Euro 2012” (realizowanych jako zadania własne jst) oraz na wypłatę dotacji budżetowej na dofinansowanie inwestycji początkowych realizowanych przez 5 przedsiębiorstw górniczych (jednostek niezaliczanych do sektora finansów publicznych),
- zmniejszonych dotacji dla jednostek samorządu terytorialnego na inwestycje i zakupy inwestycyjne z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone (głównie na usuwanie skutków klęsk żywiołowych w obszarze rolnictwa oraz na potrzeby komend powiatowych Państwowej Straży Pożarnej).

Natomiast niskie wykonanie wydatków majątkowych w stosunku do budżetu po zmianach wynika głównie z:

- niepełnego wykonania środków przeznaczonych na: potrzeby Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, inwestycje realizowane na drogach publicznych krajowych, inwestycje realizowane przez urzędy morskie, a także na potrzeby Centralnego wsparcia z obszaru obrony narodowej,
- niepełnego rozdysponowania środków z rezerw celowych.

W okresie lat 2009-2011 roczny rozkład wydatków budżetu państwa stał się bardziej zrównoważony tzn. zmniejszyły się dysproporcje między wysokością wydatków w poszczególnych kwartałach

Wyk. 14. Kwartalny rozkład wydatków budżetu państwa w latach 2007-2011

Źródło: MF

2.3. Potrzeby pożyczkowe budżetu państwa i ich finansowanie w okresie I-XII 2011 r.

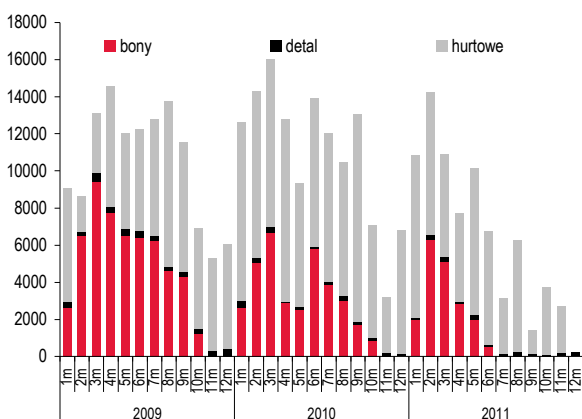
W okresie I-XII 2011 r. potrzeby pożyczkowe netto budżetu państwa, po uwzględnieniu wpływów netto z prywatyzacji w kwocie 6,3 mld zł oraz zarządzania płynnością sektora finansów publicznych (24,5 mld zł), ukształtowały się na poziomie 26,9 mld zł, w tym:

- deficyt budżetu państwa - 25,1 mld zł,
- transfery do OFE (reforma systemu emerytalnego) - 15,4 mld zł,
- środki na finansowanie budżetu środków europejskich – 12,2 mld zł.

Wartość przypadającego do wykupu długu w okresie I-XII wyniosła 109,1 mld zł, w tym krajowego 102,9 mld zł, a zagranicznego 6,2 mld zł. Część wykupu długu krajowego (9,0 mld zł) została zrealizowana w 2010 r. na przetargach zamiany i odkupu w ramach prefinansowania potrzeb z roku następnego.

Finansowanie potrzeb pożyczkowych brutto odbywało się w głównej mierze ze sprzedaży skarbowych papierów na rynku krajowym (114,6 mld zł). Środki pozyskano z emisji obligacji hurtowych na przetargach sprzedaży oraz na przetargach zamiany (łącznie 87,3 mld zł), bonów (16,1 mld zł), obligacji detalicznych (2,2 mld zł) oraz w ramach prefinansowania w 2010 r. (9,0 mld zł).

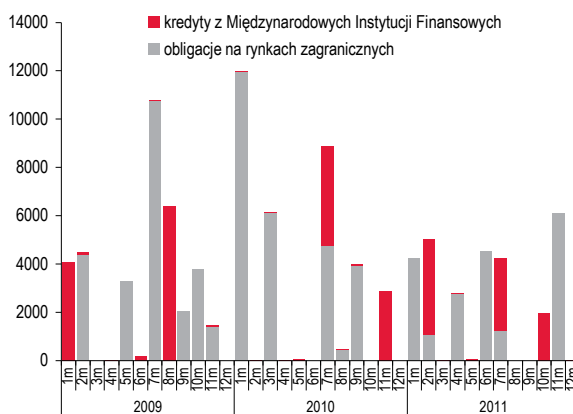
Wyk. 25. Sprzedaż obligacji hurtowych, detalicznych oraz bonów skarbowych – wartość nominalna (mln zł)

Źródło: Ministerstwo Finansów

Finansowanie na rynku krajowym dokonało się w największym stopniu w sektorze inwestorów zagranicznych (26,0 mld zł) oraz w krajowym sektorze pozabankowym (0,8 mld zł). Krajowy sektor bankowy zmniejszył zaangażowanie na rynku długu o 20,1 mld zł. Środki pozyskane na rynkach zagranicznych w łącznej kwocie o równowartości 7,1 mld EUR pochodziły z emisji obligacji nominowanych w euro (1,4 mld EUR), dolarach amerykańskich (4,0 mld USD), frankach szwajcarskich (0,4 mld CHF) i jenach japońskich (53,0 mld JPY) oraz kredytów zaciąganych w międzynarodowych instytucjach finansowych (1,4 mld EUR z Europejskiego Banku Inwestycyjnego, 0,8 mld EUR z Banku Światowego).

Wyk. 16. Finansowanie potrzeb pożyczkowych na rynkach zagranicznych (mln zł)

Źródło: Ministerstwo Finansów

Głównymi czynnikami wpływającymi w IV kw. 2011 r. na rynki finansowe były: sytuacja w strefie euro (obawy o recesję, wzrost rentowności obligacji krajów peryferyjnych, obniżki ratingów, negocjacje dotyczące kształtu pakietu pomocowego oraz redukcji długu Grecji, prace nad programami naprawczymi na poziomie zarówno unijnym, jak i poszczególnych krajów) oraz pogorszenie perspektyw gospodarki globalnej. Okresowe wahania rentowności SPW spowodowane sytuacją zewnętrzną doprowadziły do ukształtowania się krzywej dochodowości na rynku krajowym na poziomie 4,5-5,9% na koniec IV kw. (dla zapadalności odpowiednio 1Y-10Y).

Poziom środków znajdujących się na rachunkach będących w dyspozycji Ministra Finansów na koniec grudnia 2011 r. wyniósł 32,1 mld zł (środki złotowe: 5,2 mld zł, środki walutowe: 26,9 mld zł).

3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych wg ESA'95⁴

Dochody

W IV kw. 2011 r. udział dochodów ogółem wyniósł 35,3% PKB i wzrósł o 0,1 pkt. proc r/r.

Nominalny wzrost dochodów w IV kw. 2011 r. w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego wyniósł 8,3%. Największą poprawę odnotowano po raz kolejny w kategorii wpływy ze składek na ubezpieczenia społeczne (14,8 % r/r), co wynika głównie ze wzrostu składek do FUS na skutek wprowadzonych 01.V.2011 zmian w systemie emerytalnym.

Dynamika wpływów podatkowych, wyniosła 5,6% r/r. Wpływy z podatków od produkcji i importu wzrosły o ok. 6,9% r/r, z czego z tytułu podatku VAT aż o ok. 8,2% r/r, co związane było m.in. z podniesieniem stawek VAT o 1 p.p. w 2011 r. Dochody z podatków od dochodu i majątku wzrosły jedynie o ok. 3,1% r/r.

Wydatki

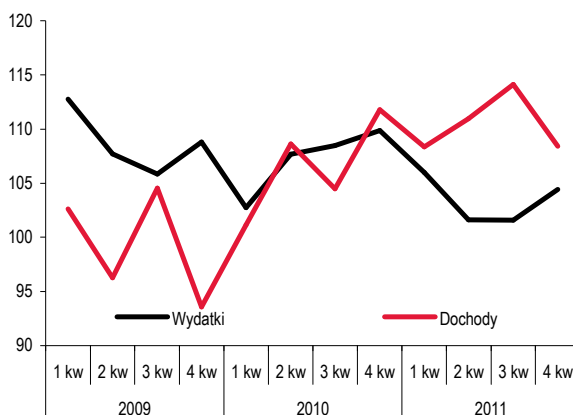
W IV kw. 2011 r. udział wydatków ogółem wyniósł 46,8% PKB i spadł aż o 1,4 pkt. proc r/r.

W IV kw. 2011 r. nastąpił nominalny wzrost wydatków jedynie o ok. 5,0% r/r. Poniżej tego poziomu ukształtowała się dynamika świadczeń społecznych (wzrost o ok. 3,6% r/r) oraz kosztów pracy (wzrost o ok. 3,2% r/r). Skala wzrostu wydatków socjalnych była zbliżona do dynamiki funduszu emerytur i rent w omawianym okresie (wzrost o ok. 3,3% r/r).

Wzrost inwestycji publicznych pozostawał wciąż na wysokim poziomie (9,5% r/r), głównie dzięki projektom infrastrukturalnym realizowanym przez Krajowy Fundusz Drogowy (KFD). Jednocześnie warto podkreślić wyraźne wyhamowywanie inwestycji w jednostkach samorządu terytorialnego (spadek o ok. 11% r/r), przy czym wydatkowanie środków unijnych utrzymało się na poziomie zbliżonym do analogicznego okresu roku poprzedniego, co świadczy o wyhamowaniu inwestycji realizowanych ze środków własnych.

⁴ Patrz nota metodologiczna na str. 3

Wyk. 17. Dochody i wydatki sektora GG (dynamika nominalna r/r, w %)

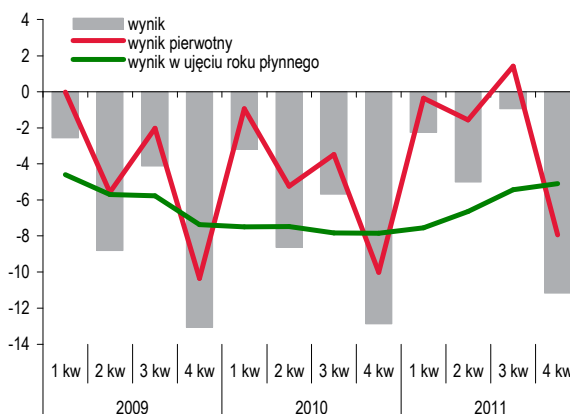

Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

Wynik

Sektor instytucji rządowych i samorządowych zanotował w IV kw. 2011 r. deficyt na poziomie 49,1 mld zł, tj. 11,4% PKB, co potwierdza tezę, że ostatni kwartał jest kluczowy z punktu widzenia oceny sytuacji fiskalnej za dany rok.

Wyk. 18. Wynik sektora GG (w % PKB)

Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

Według wstępnych danych deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2011 wyniósł 78,0 mld zł, tj. 5,1% PKB. Na znaczącą poprawę wyniku sektora (o ok. 2,8 pkt. proc.) złożył się wzrost dochodów o 1 pkt. proc i spadek wydatków o 1,8 pkt. proc. W stosunku do 2010 r., najsilniej w relacji do PKB zostały ograniczone wydatki socjalne (o 0,8 pkt. proc.) oraz spożycie publiczne (także o 0,8 pkt. proc.).

4. Szczebel centralny wg GFSM2001⁵

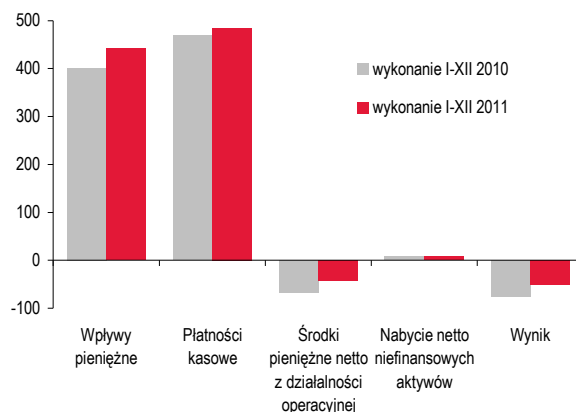
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej w 2011 uległy zwiększeniu o 40,9 mld zł, tj. o 10,2% r/r. Największy wzrost zanotowano we wpływach z podatków (o 21,7 mld zł, tj. o 9,7%), na co złożył się wzrost wpływów z podatku od towarów i usług (o 13,3 mld zł — poprawa koniunktury gospodarczej i wzrost stawek podatku od I 2011), dochodowego od osób prawnych (o 3,1 mld zł — również związany z poprawą koniunktury gospodarczej), PIT (o 2,8 mld zł), akcyzy (o 2,3 mld zł) i cła (o 0,3 mld zł). Wzrosły również wpływy ze składek na ubezpieczenia społeczne (o 16,3 mld zł, tj. o 10,5%), na którą to kwotę złożył się głównie wzrost składek do FUS (o 13,2 mld zł – w tym z tytułu zmian w systemie emerytalnym od 01.V.2011 do OFE trafia 2,3% podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie emerytalne zamiast 7,3%), NFZ (o 2,7 mld zł) i FP (o 0,3 mld zł). Wzrost składek wynikał ze wzrostu przeciętnego zatrudnienia o 171 tys. osób r/r oraz miesięcznego wynagrodzenia o 170 zł (o 5% r/r) w sektorze przedsiębiorstw. Pozostałe wpływy wzrosły o 2,9 mld zł, tj. o 13,5%, do czego przyczyniły się m. in. wzrost wpływów z transferów, głównie od jednostek samorządu terytorialnego oraz wzrost wpływów ze sprzedaży usług i z opłat administracyjnych.

Płatności kasowe na działalność operacyjną w okresie I-IV kw. 2011 uległy zwiększeniu o 15,8 mld zł, tj. o 3,4% r/r. Największy wzrost zanotowano w płatnościach pozostałych (o 8,1 mld zł, tj. o 5,2%), na co największy wpływ miały wyższe dotacje do jednostek sektora instytucji rządowych i samorządowych (o 9,1 mld zł), przy mniejszych o 1,4 mld zł pozostałych transferach.

Płatności na zasiłki socjalne wzrosły o 7,0 mld zł, tj. o 3,1%, do czego przyczyniły się głównie wzrost zasiłków wypłacanych z FUS (o 5,9 mld zł — waloryzacja oraz podniesienie wysokości kwoty bazowej świadczeń od III 2011) oraz w mniejszym stopniu świadczeń społecznych z budżetu państwa (o 1,0 mld zł), NFZ (o 0,8 mld zł) i FER (o 0,3 mld zł), przy jednoczesnym spadku zasiłków z FP (o 1,0 mld zł — spadek ilości bezrobotnych uprawnionych do zasiłku). Przeciętna miesięczna wysokość emerytury i

renty w 2011 r. wzrosła o 85 zł r/r z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych i o 32 zł r/r rolników indywidualnych, przy jednoczesnym spadku przeciętnej liczby emerytów i rencistów o 120 tys. osób. Wzrosły również płatności odsetkowe (o 1,3 mld zł, tj. o 3,9%) oraz płatności na wynagrodzenia wraz ze składkami (o 0,2 mld zł, tj. o 0,6%). Spadły natomiast płatności na nabycie towarów i usług (o 0,8 mld zł, tj. o 3,6%), co było związane ze spadkiem wydatków Funduszu Pracy na refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy oraz środków na podjęcie działalności gospodarczej.

Wyk. 19. Szczebel centralny sektora instytucji rządowych i samorządowych wg metodologii GFSM2001 w latach 2010-2011

Źródło: MF

W 2011 r. niedobór środków pieniężnych netto z działalności operacyjnej wyniósł 43,0 mld zł i zmniejszył się r/r o 25,1 mld zł, tj. o 36,8%.

Nabycie netto niefinansowych aktywów było niższe w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego o 0,3 mld zł, tj. o 4,0%.

W efekcie deficyt skonsolidowanego szczebla centralnego wyniósł 50,1 mld zł i zmniejszył się w 2011 r. o 25,4 mld zł r/r tj. o 33,4%. Złożyła się na to poprawa wyniku budżetu państwa o 26,8 mld zł, FP o 2,6 mld zł, NFZ o 1,2 mld zł i FER o 0,1 mld zł przy jednoczesnym pogorszeniu wyniku FUS o 5,3 mld zł.

⁵ Patrz nota metodologiczna na str. 3

5. Dług

5.1. Dług Publiczny

Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (EDP)

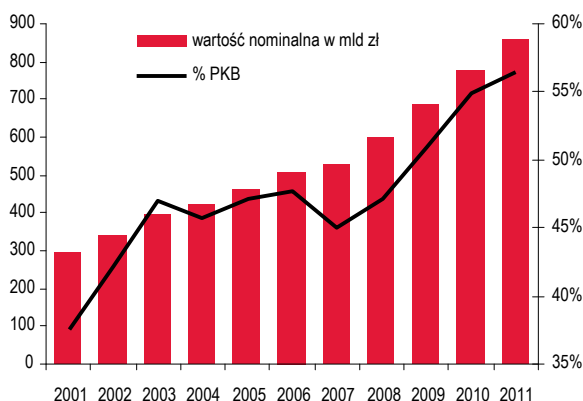
Dług sektora instytucji rządowych i samorządowych (EDP) stanowi jeden z elementów kryterium fiskalnego z Maastricht.

Na koniec grudnia 2011 r. dług EDP wyniósł 859,0 mld zł, w tym:

- podsektora instytucji rządowych na szczeblu centralnym 795,3 mld zł,
- podsektora instytucji samorządowych na szczeblu lokalnym 62,8 mld zł,
- podsektora funduszy ubezpieczeń 0,8 mld zł.

W porównaniu z końcem grudnia 2010 r. dług EDP wzrósł o 82,2 mld zł, tj. o 10,6%.

Wyk. 20. Dług EDP

Źródło: MF

Największy udział w zadłużeniu EDP mają dłużne papiery wartościowe. Zadłużenie z tego tytułu wyniosło na koniec grudnia 2011 r. 716,5 mld zł, zaś z tytułu kredytów i pożyczek 142,4 mld zł.

98,9% zadłużenia sektora instytucji rządowych i samorządowych stanowiły instrumenty o pierwotnym terminie zapadalności powyżej jednego roku.

Państwowy dług publiczny

Na koniec grudnia 2011 r. zadłużenie sektora finansów publicznych, po wyeliminowaniu przepływów finansowych pomiędzy podmiotami należącymi do tego sektora (tj. po konsolidacji), wyniosło 815,3 mld zł (wzrost o 67,4 mld zł w stosunku do końca grudnia

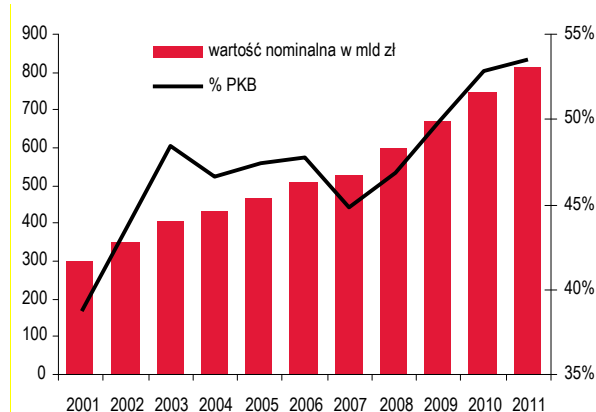
Informacja kwartalna Maj 2012

Nr 2 / 2012

2010 r.). Na zadłużenie całego sektora finansów publicznych złożyło się:

- zadłużenie podsektora rządowego 748,8 mld zł - wzrost o 56,5 mld zł, tj. o 8,2%,
- zadłużenie podsektora samorządowego 64,3 mld zł - wzrost o 10,7 mld zł, tj. o 20,1%,
- zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych 2,3 mld zł - wzrost o 0,3 mld zł, tj. o 12,9%.

Wyk. 21. Państwowy dług publiczny

Źródło: MF

Zadłużenie sektora finansów publicznych przed konsolidacją na koniec grudnia 2011 r. wyniosło 861,2 mld zł, w tym:

- zadłużenie podsektora rządowego 772,6 mld zł,
- zadłużenie podsektora samorządowego 70,4 mld zł,
- zadłużenie podsektora ubezpieczeń społecznych 18,2 mld zł.

5.2. Dług Skarbu Państwa

Dług Skarbu Państwa

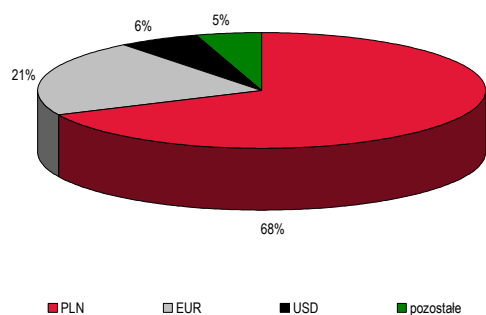
Dominujący udział w państwowym dłużnym ma zadłużenie Skarbu Państwa (91,7% według stanu na koniec XII 2011 r.). Na koniec grudnia 2011 r. zadłużenie Skarbu Państwa wyniosło 771,1 mld zł, w tym z tytułu: skarbowych papierów wartościowych, emitowanych w kraju i zagranicą łącznie 709,6 mld zł (tj. 92,0%), kredytów zagranicznych 51,2 mld zł (6,6%) oraz pozostałych tytułów dłużnych (głównie wolne środki jednostek sektora finansów publicznych posiadających osobowość prawną, przyjęte w depozyt przez Ministra Finansów) 10,4 mld zł. W porównaniu z końcem grudnia 2010 r. zadłużenie Skarbu Państwa wzrosło o 69,3 mld zł, tj. o 9,9%. Było to głównie

skutkiem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu oraz osłabienia się złotego.

Struktura zadłużenia Skarbu Państwa

Zgodnie ze strategią zarządzania długiem sektora finansów publicznych na lata 2011-14 podstawowym rynkiem finansowania potrzeb pożyczkowych budżetu państwa jest krajowy rynek finansowy, w związku z czym na koniec grudnia 68,0% zadłużenia SP stanowiły zobowiązania w walucie krajowej, 21,4% zadłużenia nominowane było w EUR. Pozostała część zadłużenia nominowana była w USD, CHF oraz JPY.

Wyk. 22. Struktura walutowa zadłużenia Skarbu Państwa - stan na koniec grudnia 2011 r.

Źródło: MF

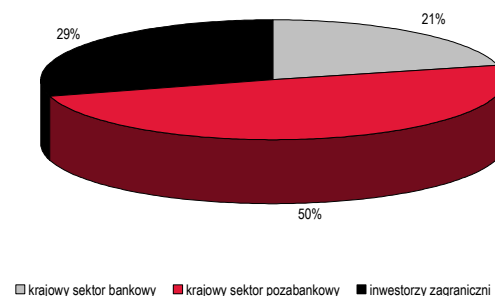
Na zadłużenie krajowe Skarbu Państwa składają się przede wszystkim zobowiązania z tytułu wyemitowanych skarbowych papierów wartościowych. Instrumenty rynkowe stanowiły na koniec grudnia 2011 r. 96,7%, w tym obligacje 94,4% (na koniec grudnia 2010 r. udziały te wynosiły odpowiednio 98,5% i 93,0%).

W strukturze zadłużenia zagranicznego Skarbu Państwa dominującą pozycję stanowiły obligacje skarbowe (79,2%). Udział kredytów zagranicznych ukształtował się na poziomie 20,8%. Wśród kredytów największy udział miały zobowiązania wobec Europejskiego Banku Inwestycyjnego (59,2% wszystkich kredytów zagranicznych) oraz wobec Banku Światowego (38,4%). W ramach Klubu Paryskiego pozostały tylko zobowiązania wobec Japonii, które stanowią 0,5% wartości wszystkich kredytów zagranicznych.

W okresie I - XII 2011 r. kontynuowany był trend wzrostowy z roku 2010 zaangażowania inwestorów zagranicznych w krajowym długi SP. W omawianym

okresie wzrosło ono o 26,0 mld zł, tj. o 20,2% do poziomu 154,2 mld zł. Wzrosło także (o 11,9 mld zł, tj. o 4,8%) zadłużenie wobec podmiotów należących do krajowego sektora pozabankowego i wyniosło 260,1 mld zł (w tym portfele: funduszy emerytalnych stanowiły 47,4%, zakładów ubezpieczeniowych - 21,6% oraz funduszy inwestycyjnych - 12,5%) oraz odnotowano spadek (o 20,2 mld zł, tj. o 15,5%) zadłużenia wobec krajowego sektora bankowego, które wyniosło na koniec grudnia 110,3 mld zł.

Wyk. 23. Struktura podmiotowa zadłużenia krajowego Skarbu Państwa - stan na koniec grudnia 2011 r.

Źródło: MF

Zapadalność zadłużenia Skarbu Państwa

W okresie I - XII 2011 r. odnotowano wzrost nominalnej wartości długu zapadającego w przedziale 3 do 5 lat (włącznie) (o 39,8 mld zł, tj. o 33,7%, do 158,0 mld zł), podczas gdy jego udział w długi ogółem wzrósł z 16,8% do 20,5%. Wzrost ten wynika m.in. ze sprzedaży obligacji serii WZ0115 oraz klasyfikacji w tym przedziale obligacji IZ0816.

Znacząco spadła nominalna wartość długu SP w przedziale zapadalności od 1 do 3 lat (o 32,3 mld zł, tj. o 16,9%, do 159,3 mld zł; udział w długi ogółem spadł z 27,3% do 20,7%). Zmiana ta wynikała m.in. ze zbliżających się terminów wykupu obligacji zerokuponowych serii OK0112, OK0712 oraz OK1012. Średnia zapadalność długu SP wyniosła 5,40 lat, w tym długu krajowego 4,25. Według stanu na koniec XII 2010 r. wartości te wyniosły odpowiednio 5,38 i 4,30 lat.

ANEKS STATYSTYCZNY

PODSTAWOWE WSKAŹNIKI MAKROEKONOMICZNE

	jedn.	2010	2011	2010		2011		
				IVQ	IQ	IIQ	IIIQ	IVQ
PROCESY REALNE								
PKB	% r/r	3,9	4,3	4,6	4,5	4,2	4,2	4,4
Eksport	% r/r	12,1	7,5	9,6	9,2	4,5	8,6	7,9
Import	% r/r	13,9	5,8	13,8	8,7	4,3	5,3	5,1
Popyt krajowy	% r/r	4,6	3,7	6,2	4,4	4,1	2,8	3,4
Spożycie	% r/r	3,4	2,0	4,5	3,1	2,4	1,2	1,4
- indywidualne	% r/r	3,2	3,1	4,0	3,7	3,6	3,0	2,0
- publiczne	% r/r	4,1	-1,3	6,3	1,4	-1,7	-4,9	-0,3
Akumulacja	% r/r	9,3	9,9	10,5	12,7	11,5	9,7	8,1
- nakłady brutto na środki trwałe	% r/r	-0,2	8,3	2,2	5,9	7,0	8,3	9,8
PKB w cenach bieżących	mld zł	1 416	1 525	397	349	370	376	430
Produkcja sprzedana przemysłu *	% r/r	9,0	7,7	7,5	9,1	5,8	6,1	9,7
Produkcja budowlano-montażowa *	% r/r	4,6	16,3	11,9	18,7	18,8	15,2	12,3
CENY								
Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych	% r/r	2,6	4,3	2,9	3,8	4,6	4,1	4,6
Dynamika cen produkcji sprzedanej przemysłu	% r/r	2,1	7,6	4,9	7,7	6,9	7,0	8,6
Deflator PKB	% r/r	1,4	3,2	1,7	3,4	2,8	2,9	3,5
WYNAGRODZENIA								
Dynamika realna:								
Przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej	% r/r	1,3	1,1	3,0	0,7	0,6	2,4	-0,3
w tym: w sektorze przedsiębiorstw	% r/r	0,7	0,6	1,4	0,3	0,4	2,0	0,0
Przeciętna emerytura i renta								
- z pozarolniczego systemu ubezpieczeń	% r/r	3,8	0,8	3,4	2,1	0,4	0,7	0,3
- rolników indywidualnych	% r/r	2,1	-1,0	1,6	0,2	-1,5	-1,0	-1,5
RYNEK PRACY								
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej**	% r/r	-0,2	-	1,3	2,8	2,0	1,5	1,2
w tym: w sektorze przedsiębiorstw	% r/r	0,8	3,2	2,8	4,1	3,5	3,2	2,1
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych (koniec okresu)	tys. osób	1 955	1 983	1 955	2 134	1 883	1 862	1 983
Stopa bezrobocia rejestrowanego (koniec okresu)	%	12,4	12,5	12,4	13,3	11,9	11,8	12,4
KURS WALUTOWY								
PLN/USD (średnio w okresie)	PLN	3,02	2,96	2,92	2,89	2,75	2,93	3,28
PLN/EUR (średnio w okresie)	PLN	3,99	4,12	3,97	3,95	3,96	4,15	4,42
STOPY PROCENTOWE								
Stopy procentowe w ujęciu nominalnym								
- operacji otwartego rynku (średnio w okresie)	%	3,5	4,2	3,5	3,7	4,2	4,5	4,5
BILANS PŁATNICZY ***								
Rachunek obrotów bieżących	mln EUR	-16 493	-15 917	-6 290	-3 135	-3 359	-4 459	-4 964
Saldo obrotów towarowych	mln EUR	-8 893	-10 112	-3 348	-1 894	-3 141	-2 263	-2 814
Saldo obrotów bieżących do PKB	%	-4,6	-4,3	-4,6	-4,8	-4,9	-4,6	-4,3
Zmiana oficjalnych aktywów rezerwowych ("-" przyrost)	mln EUR	-11 494	-4 694	3 242	-7 469	-560	3 718	-383
Dynamika nominalna:								
- eksport (EUR)	% r/r	22,8	11,4	20,6	17,0	12,0	9,9	7,3
- import (EUR)	% r/r	24,9	11,5	25,4	17,7	16,0	8,6	5,1

* dane roczne dla przemysłu i budownictwa dla roku 2009 i 2010 dotyczą pełnej zbiorowości; dynamiki kwartalne dla budownictwa zostały policzone na podstawie danych miesięcznych

** dane kwartalne nie obejmują pełnej zbiorowości (bez jednostek małych)

*** dane w % PKB w ujęciu płynnego roku

PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg. sprawozdawczości krajowej)

	jedn.	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	V 2011	VI 2011	VII 2011	VIII 2011	IX 2011	X 2011	XI 2011	XII 2011*
BUDŻET PAŃSTWA																									
Dochody	mln zł	22 137	16 070	18 815	22 855	16 993	17 580	25 234	20 459	21 219	22 987	22 517	23 436	24 618	17 401	20 568	24 944	20 408	26 722	23 686	22 882	23 789	26 920	23 025	22 603
Podatkowe	mln zł	20 450	14 856	17 143	20 841	15 916	15 466	19 476	18 874	18 640	20 480	21 113	19 298	22 713	16 295	19 038	22 732	18 996	17 290	20 898	20 364	20 258	23 405	21 781	19 440
Niepodatkowe	mln zł	1 686	1 142	1 516	1 947	1 032	2 036	5 694	1 557	2 039	2 416	1 186	2 251	1 836	1 102	1 446	2 198	1 326	9 123	2 745	2 492	3 482	3 164	1 134	2 228
Środki z Unii Europejskiej	mln zł	2	71	156	67	45	79	64	28	540	91	218	1 886	70	4	84	15	86	309	43	27	49	350	109	935
Wydatki	mln zł	26 917	28 126	24 687	27 105	22 082	22 103	23 536	22 565	23 778	25 342	23 240	25 414	27 380	29 049	23 659	29 030	22 551	23 216	24 548	22 479	24 997	27 502	22 128	26 143
Bieżące	mln zł	3 297	5 076	4 722	4 561	4 180	3 984	4 180	3 834	3 912	4 157	4 684	7 320	3 335	5 030	4 775	4 596	4 157	4 124	4 248	4 091	4 169	4 449	4 777	
Majątkowe	mln zł	386	282	631	531	650	859	868	899	997	1 336	2 082	5 917	98	264	511	367	669	786	843	928	1 266	1 563	2 053	
Obsługa długu publicznego	mln zł	2 495	2 255	2 348	6 509	1 967	1 257	2 808	1 228	2 694	7 557	2 448	577	2 815	1 580	1 603	7 790	1 663	1 459	3 603	933	2 400	8 585	2 337	
Środki własne Unii Europejskiej	mln zł	1 364	2 369	630	594	892	486	882	937	1 060	1 082	2 434	1 616	1 264	3 243	850	687	936	804	1 150	927	1 221	1 243	1 132	
Finansowanie projektów z udziałem środków UE	mln zł	1 421	1 356	973	699	523	572	545	579	579	620	726	2 331	1 166	1 762	1 103	945	642	613	606	519	499	773	610	
Pozostałe	mln zł	17 954	16 787	15 383	14 212	13 870	14 945	14 252	15 088	14 536	10 590	10 866	7 653	18 701	17 170	14 817	14 646	14 484	15 431	14 099	15 082	15 442	10 889	11 220	
Wynik	mln zł	-4 779	-12 056	-5 872	-4 249	-5 089	-4 523	1 698	-2 106	-2 560	-2 355	-723	-1 978	-2 762	-11 647	-3 091	-4 086	-2 143	3 506	-861	403	-1 208	-582	897	-3 540
BUDŻET PAŃSTWA																									
	jedn.	I 2010	I-II 2010	I-III 2010	I-IV 2010	I-V 2010	I-VI 2010	I-VII 2010	I-VIII 2010	I-IX 2010	I-X 2010	I-XI 2010	I-XII 2010	I 2011	I-II 2011	I-III 2011	I-IV 2011	I-V 2011	I-VI 2011	I-VII 2011	I-VIII 2011	I-IX 2011	I-X 2011	I-XI 2011	I-XII 2011*
Dochody	mln zł	22 137	38 207	57 022	79 878	96 871	114 451	139 685	160 144	181 363	204 350	226 867	250 303	24 618	42 020	62 588	87 532	107 940	134 662	158 349	181 231	205 020	231 940	254 965	277 568
Podatkowe	mln zł	20 450	35 307	52 449	73 290	89 207	104 673	124 148	143 023	161 662	182 142	203 254	222 553	22 713	39 007	58 046	80 777	99 773	117 063	137 961	158 324	178 583	201 988	223 770	243 209
Niepodatkowe	mln zł	1 686	2 828	4 344	6 291	7 323	9 359	15 053	16 609	18 649	21 065	22 251	24 502	1 836	2 938	4 384	6 581	7 907	17 030	19 776	22 267	25 749	28 913	30 048	32 276
Środki z Unii Europejskiej	mln zł	2	73	229	296	341	420	484	512	1 053	1 144	1 362	3 248	70	74	159	174	260	569	612	639	688	1 038	1 148	2 083
Wydatki	mln zł	26 917	55 043	79 730	106 835	128 917	151 020	174 555	197 120	220 899	246 240	269 480	294 894	27 380	56 429	80 088	109 117	131 668	154 885	179 432	201 912	226 909	254 410	276 538	302 681
Bieżące	mln zł	3 297	8 373	13 095	17 656	21 836	25 820	30 000	33 833	37 745	41 903	46 587	53 907	3 335	8 365	13 140	17 735	21 892	26 016	30 264	34 354	38 523	42 972	47 749	
Majątkowe	mln zł	386	669	1 300	1 831	2 480	3 339	4 207	5 106	6 103	7 439	9 521	15 439	98	362	873	1 240	1 909	2 695	3 537	4 466	5 732	7 295	9 347	
Obsługa długu publicznego	mln zł	2 495	4 750	7 098	13 607	15 574	16 831	19 639	20 868	23 562	31 118	33 566	34 143	2 815	4 395	5 998	13 788	15 451	16 910	20 513	21 447	23 847	32 432	34 769	
Środki własne Unii Europejskiej	mln zł	1 364	3 733	4 364	4 957	5 849	6 335	7 217	8 154	9 214	10 295	12 730	14 345	1 264	4 507	5 357	6 044	6 980	7 784	8 933	9 860	11 080	12 323	13 455	
Finansowanie projektów z udziałem środków UE	mln zł	1 421	2 777	3 749	4 449	4 972	5 544	6 089	6 668	7 247	7 867	8 593	10 923	1 166	2 929	4 032	4 977	5 619	6 231	6 837	7 356	7 855	8 628	9 238	
Pozostałe	mln zł	17 954	34 741	50 124	64 336	78 206	93 151	107 403	122 491	137 028	147 618	158 484	166 136	18 701	35 871	50 688	65 333	79 817	95 249	109 347	124 429	139 871	150 760	161 980	
Wynik	mln zł	-4 779	-16 836	-22 708	-26 957	-32 046	-36 569	-34 870	-36 976	-39 535	-41 890	-42 613	-44 591	-2 762	-14 409	-17 500	-21 586	-23 728	-20 222	-21 084	-20 681	-21 889	-22 470	-21 573	-25 113

* Dane szacunkowe

PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg metodologii GFSM2001)

	jedn.	I 2010	II 2010	III 2010	IV 2010	V 2010	VI 2010	VII 2010	VIII 2010	IX 2010	X 2010	XI 2010	XII 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	V 2011	VI 2011	VII 2011	VIII 2011	IX 2011	X 2011	XI 2011	XII 2011
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	mln zł	33 970	29 683	32 397	35 238	29 848	31 225	34 960	33 300	33 434	35 542	36 309	35 338	37 252	31 896	33 495	39 032	34 740	34 408	38 469	38 108	37 958	41 378	38 139	37 290
Podatki	mln zł	20 561	15 048	17 412	21 018	16 087	15 676	19 664	19 077	18 861	20 687	21 320	19 596	22 916	16 514	19 293	22 925	19 194	17 492	21 131	20 592	20 500	23 668	22 054	20 447
Składki na ubezpieczenia społeczne	mln zł	12 207	13 596	13 622	12 295	12 761	13 451	11 765	12 722	12 622	12 526	13 804	13 177	12 596	14 380	12 799	13 717	14 171	14 225	14 693	15 126	14 148	14 640	15 085	15 241
Pozostałe	mln zł	1 202	1 039	1 363	1 925	1 000	2 098	3 531	1 501	1 951	2 329	1 185	2 565	1 740	1 002	1 403	2 390	1 375	2 691	2 645	2 390	3 310	3 070	1 000	1 602
Płatności kasowe na działalność operacyjną	mln zł	32 955	41 735	41 132	42 430	36 419	36 223	37 794	37 207	38 037	38 422	39 782	47 207	35 999	43 813	40 339	45 222	37 943	37 802	39 212	37 527	39 631	42 113	39 753	45 820
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mln zł	1 400	4 160	3 678	2 973	3 012	3 050	3 045	2 791	3 027	2 829	3 103	4 945	1 470	4 227	3 788	3 046	3 136	3 122	3 056	3 034	3 140	2 952	3 117	4 172
Nabywanie towarów i usług	mln zł	865	970	1 733	1 898	1 410	1 385	1 692	1 330	1 374	1 568	1 821	5 679	1 037	963	1 465	1 612	1 239	1 463	1 347	1 285	1 574	1 731	2 160	5 069
Odsetki	mln zł	2 324	2 130	2 323	6 470	1 929	1 249	2 612	1 208	2 637	6 970	2 547	576	2 771	1 568	1 592	8 143	1 730	1 331	3 576	916	2 327	8 003	1 257	1 040
Zasilki socjalne	mln zł	16 277	17 704	20 577	18 890	17 264	18 500	17 834	19 454	18 606	17 877	19 333	19 126	17 892	18 896	19 898	19 524	18 669	19 418	18 155	19 951	19 210	19 290	19 032	18 471
Pozostałe	mln zł	12 089	16 771	12 821	12 199	12 804	12 039	12 611	12 424	12 393	9 178	12 978	16 881	12 829	18 159	13 596	12 897	13 169	12 468	13 078	12 341	13 380	10 137	14 187	17 068
Środki pieniężne netto z działalności	mln zł	1 015	-12 052	-8 735	-7 192	-6 571	-4 998	-2 834	-3 907	-4 603	-2 880	-3 473	-11 869	1 253	-11 917	-6 844	-6 190	-3 203	-3 394	-743	581	-1 673	-735	-1 614	-8 530
Nabywanie netto niefinansowych aktywów	mln zł	187	182	209	312	362	593	516	519	595	646	803	3 035	86	138	268	273	330	469	511	498	651	781	888	2 746
Wynik	mln zł	828	-12 234	-8 944	-7 504	-6 933	-5 591	-3 350	-4 426	-5 198	-3 526	-4 276	-14 904	1 167	-12 055	-7 112	-6 463	-3 533	-3 863	-1 254	83	-2 324	-1 516	-2 502	-11 276

	jedn.	I 2010	I-II 2010	I-III 2010	I-IV 2010	I-V 2010	I-VI 2010	I-VII 2010	I-VIII 2010	I-IX 2010	I-X 2010	I-XI 2010	I-XII 2010	I 2011	I-II 2011	I-III 2011	I-IV 2011	I-V 2011	I-VI 2011	I-VII 2011	I-VIII 2011	I-IX 2011	I-X 2011	I-XI 2011	I-XII 2011
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	mln zł	33 970	63 653	96 050	131 288	161 136	192 361	227 321	260 621	294 055	329 597	365 906	401 244	37 252	69 148	102 643	141 675	176 415	210 823	249 292	287 400	325 358	366 736	404 875	442 165
Podatki	mln zł	20 561	35 609	53 021	74 039	90 126	105 802	125 466	144 543	163 404	184 091	205 411	225 007	22 916	39 430	58 723	81 648	100 842	118 334	139 465	160 057	180 557	204 225	226 279	246 726
Składki na ubezpieczenia społeczne	mln zł	12 207	25 803	39 425	51 720	64 481	77 932	89 697	102 419	115 041	127 567	141 371	154 548	12 596	26 976	39 775	53 492	67 663	81 888	96 581	111 707	125 855	140 495	155 580	170 821
Pozostałe	mln zł	1 202	2 241	3 604	5 529	6 529	8 627	12 158	13 659	15 610	17 939	19 124	21 689	1 740	2 742	4 145	6 535	7 910	10 601	13 246	15 636	18 946	22 016	23 016	24 618
Płatności kasowe na działalność operacyjną	mln zł	32 955	74 690	115 822	158 252	194 671	230 894	268 688	305 895	343 932	382 354	422 136	469 343	35 999	79 812	120 151	165 373	203 316	241 118	280 330	317 857	357 488	399 601	439 354	485 174
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mln zł	1 400	5 560	9 238	12 211	15 223	18 273	21 318	24 109	27 136	29 965	33 068	38 013	1 470	5 697	9 485	12 531	15 667	18 789	21 845	24 879	28 019	30 971	34 088	38 260
Nabywanie towarów i usług	mln zł	865	1 835	3 568	5 466	6 876	8 261	9 953	11 283	12 657	14 225	16 046	21 725	1 037	2 000	3 465	5 077	6 316	7 779	9 126	10 411	11 985	13 716	15 876	20 945
Odsetki	mln zł	2 324	4 454	6 777	13 247	15 176	16 425	19 037	20 245	22 882	29 852	32 399	32 975	2 771	4 339	5 931	14 074	15 804	17 135	20 711	21 627	23 954	31 957	33 214	34 254
Zasilki socjalne	mln zł	16 277	33 981	54 558	73 448	90 712	109 212	127 046	146 500	165 106	182 983	202 316	221 442	17 892	36 788	56 686	76 210	94 879	114 297	132 452	152 403	171 613	190 903	209 935	228 406
Pozostałe	mln zł	12 089	28 860	41 681	53 880	66 684	78 723	91 334	103 758	116 151	125 329	138 307	155 188	12 829	30 988	44 584	57 481	70 650	83 118	96 196	108 537	121 917	132 054	146 241	163 309
Środki pieniężne netto z działalności	mln zł	1 015	-11 037	-19 772	-26 964	-33 535	-38 533	-41 367	-45 274	-49 877	-52 757	-56 230	-68 099	1 253	-10 664	-17 508	-23 698	-26 901	-30 295	-31 038	-30 457	-32 130	-32 865	-34 479	-43 009
Nabywanie netto niefinansowych aktywów	mln zł	187	369	578	890	1 252	1 845	2 361	2 880	3 475	4 121	4 924	7 959	86	224	492	765	1 095	1 564	2 075	2 573	3 224	4 005	4 893	7 639
Wynik	mln zł	828	-11 406	-20 350	-27 854	-34 787	-40 378	-43 728	-48 154	-53 352	-56 878	-61 154	-76 058	1 167	-10 888	-18 000	-24 463	-27 996	-31 859	-33 113	-33 030	-35 354	-36 870	-39 372	-50 648

PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg metodologii GFSM2001)

SKONSOLIDOWANY SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH (wg metodologii GFSM2001)

	jedn.	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Dochody	mln zł	313 396	324 175	347 171	382 843	416 402	463 651	496 968	497 099	532 242
Podatki	mln zł	162 992	168 488	181 676	203 866	228 537	268 878	291 832	274 128	292 154
Składki na ubezpieczenia społeczne	mln zł	103 445	108 066	113 750	120 839	128 887	140 422	144 337	152 085	156 981
Pozostale	mln zł	46 959	47 621	51 745	58 138	58 978	54 351	60 799	70 886	83 107
Wydatki	mln zł	349 177	367 043	389 883	409 241	435 690	461 284	512 023	550 623	588 635
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mln zł	86 573	89 637	94 205	98 870	104 345	112 867	126 714	137 447	143 021
Nabycie towarów i usług	mln zł	47 344	49 965	53 404	55 605	60 855	69 163	76 027	71 601	86 075
Odsetki	mln zł	24 271	25 439	25 744	27 523	25 888	24 145	30 491	34 863	36 673
Zasilki socjalne	mln zł	154 927	161 356	169 518	170 946	183 471	190 261	206 659	228 715	241 366
Pozostale	mln zł	36 062	40 646	47 012	56 297	61 131	64 848	72 132	77 997	81 500
Saldo operacyjne netto	mln zł	-35 781	-42 868	-42 712	-26 398	-19 288	2 367	-15 055	-53 524	-56 393
Nabycie netto niefinansowych aktywów	mln zł	5 498	6 278	8 953	12 769	17 700	22 840	32 867	42 456	54 975
Wierzytelności/zobowiązania netto	mln zł	-41 279	-49 146	-51 665	-39 167	-36 988	-20 473	-47 922	-95 980	-111 368

PODSTAWOWE DANE Z ZAKRESU FINANSÓW PUBLICZNYCH (wg. ESA'95)

SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH													
		IQ 2009	IIQ 2009	IIIQ 2009	IVQ 2009	IQ 2010	IIQ 2010	IIIQ 2010	IVQ 2010	IQ 2011	IIQ 2011	IIIQ 2011	IVQ 2011
Dochody	mld zł	131,1	115,5	127,7	125,4	132,6	125,5	133,5	140,2	143,7	139,3	152,3	151,8
Podatkowe	mld zł	71,2	57,1	70,4	74,3	72,1	64,0	74,6	80,2	78,6	72,0	81,8	84,7
Składki na ubezpieczenia społeczne	mld zł	39,5	38,5	39,1	35,3	40,1	41,1	39,4	36,5	41,6	43,3	47,5	41,9
Pozostałe	mld zł	20,4	19,8	18,3	15,9	20,4	20,5	19,4	23,5	23,5	23,9	22,9	25,3
Wydatki	mld zł	139,1	144,1	141,4	174,2	143,0	155,2	153,4	191,4	151,5	157,7	154,8	201,0
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mld zł	33,3	33,0	33,5	38,5	33,2	34,9	34,0	41,9	34,3	36,2	35,3	43,2
Zużycie pośrednie	mld zł	20,6	19,1	16,7	19,9	22,2	20,1	21,9	23,9	23,3	20,2	19,0	25,2
Świadczenia socjalne	mld zł	56,7	56,8	56,8	56,8	59,9	61,2	60,2	59,8	61,8	61,8	62,0	62,0
Odsetki	mld zł	8,0	10,5	6,9	10,1	7,3	11,7	7,7	11,4	6,6	12,7	8,9	13,8
Inwestycje	mld zł	6,3	12,4	16,9	34,5	7,1	14,7	18,3	39,5	8,3	16,8	20,1	43,2
Pozostałe	mld zł	12,4	11,1	9,6	11,3	10,5	11,6	10,4	12,6	14,0	8,8	8,5	12,4
Spożycie	mld zł	61,9	60,7	58,7	67,5	63,9	64,6	64,9	74,8	67,3	66,3	64,4	78,2
Wynik	mld zł	-8,0	-28,6	-13,7	-48,8	-10,4	-29,7	-19,9	-51,2	-7,8	-18,5	-2,6	-49,1

SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH													
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Dochody	mld zł	283,3	300,4	317,5	324,5	344,3	387,1	426,5	474,3	504,0	499,8	531,8	587,1
Podatkowe	mld zł	147,5	146,8	161,4	165,7	179,1	202,6	230,7	267,2	290,7	273,0	290,9	317,1
Składki na ubezpieczenia społeczne	mld zł	96,3	104,4	104,6	107,9	114,0	121,1	129,1	140,6	144,6	152,4	157,0	174,3
Pozostałe	mld zł	39,5	49,2	51,5	50,8	51,2	63,4	66,7	66,4	68,7	74,3	83,9	95,6
Wydatki	mld zł	305,8	341,5	357,9	376,7	394,1	427,1	465,0	496,5	551,3	598,9	643,0	665,1
Wynagrodzenia (łącznie ze składkami)	mld zł	75,1	83,3	87,0	90,0	93,0	98,8	104,1	113,2	127,3	138,3	144,0	149,0
Zużycie pośrednie	mld zł	44,3	47,2	49,1	50,9	53,5	57,3	63,6	70,6	78,8	76,3	88,1	87,7
Świadczenia socjalne	mld zł	133,6	146,9	152,7	159,6	167,6	172,5	183,9	190,6	205,6	227,0	241,2	247,5
Odsetki	mld zł	22,5	24,3	23,4	25,1	25,5	27,5	28,1	27,2	28,4	35,5	38,1	41,9
Akumulacja	mld zł	17,9	26,7	28,3	28,6	31,9	34,4	41,9	50,2	58,5	71,2	80,2	85,5
Pozostałe	mld zł	9,0	9,7	14,6	19,8	16,9	31,0	37,3	37,5	44,9	43,3	44,5	46,5
Spożycie	mld zł	129,8	139,5	144,7	152,8	162,7	177,8	193,7	211,6	236,1	248,8	268,3	276,2
Wynik	mld zł	-22,5	-41,1	-40,3	-52,2	-49,8	-40,0	-38,5	-22,2	-47,3	-99,1	-111,2	-78,0
	%PKB	-3,0	-5,3	-5,0	-6,2	-5,4	-4,1	-3,6	-1,9	-3,7	-7,4	-7,9	-5,1

SEKTOR INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH										
		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Wydatki wg. COFOG	mld zł	357,9	376,7	394,1	427,2	465,0	496,5	550,9	596,5	642,1
1. Działalność ogólnopaństwowa	mld zł	48,5	52,8	58,1	61,5	63,4	65,8	69,4	76,3	83,3
2. Obrona narodowa	mld zł	9,6	9,2	8,7	9,7	11,4	16,2	17,7	14,5	19,2
3. Bezpieczeństwo i porządek publiczny	mld zł	12,1	14,3	14,6	16,8	19,2	21,5	24,8	26,2	27,3
4. Sprawy gospodarcze	mld zł	28,5	28,6	31,3	38,1	47,5	55,1	63,1	71,8	79,8
5. Ochrona środowiska	mld zł	4,7	4,8	5,1	6,0	6,6	6,6	7,9	9,2	10,3
6. Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	mld zł	13,2	13,0	13,4	14,5	13,7	14,0	14,7	15,5	14,4
7. Ochrona zdrowia	mld zł	35,2	36,2	38,4	43,5	49,1	53,5	64,4	69,0	70,7
8. Organizacja wypoczynku, kultura i religia	mld zł	8,6	8,1	9,0	10,2	12,1	13,1	16,6	17,8	19,0
9. Edukacja	mld zł	49,2	51,1	52,9	60,0	63,1	66,8	73,2	75,0	80,0
10. Ochrona socjalna	mld zł	148,3	158,6	162,6	166,8	178,8	183,9	198,9	221,2	238,7

ZADŁUŻENIE SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH wg EDP

ZADŁUŻENIE SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH (EDP) WG INSTRUMENTÓW																	
	jedn.	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	III 2009	VI 2009	IX 2009	XII 2009	III 2010	VI 2010	IX 2010	XII 2010	III 2011	VI 2011	IX 2011	XII 2011
Zadłużenie sektora instytucji rządowych i samorządowych	mln zł	463 018	506 036	529 370	600 829	631 213	639 394	666 692	684 073	704 430	745 139	770 267	776 816	807 500	819 924	839 124	858 969
Gotówka i depozyty	mln zł	6	4	0	0	1	0	0	0	10	4	0	0	4	13	0	0
Papiery wart. inne niż akcje, bez instr. pochodnych	mln zł	388 286	437 170	469 194	533 260	558 571	567 327	585 056	592 053	615 880	651 430	670 006	663 195	690 021	702 037	707 551	716 462
krótkoterminowe	mln zł	24 179	25 329	22 231	49 795	53 354	59 225	58 366	42 373	38 724	32 054	32 285	25 628	29 305	25 858	15 867	8 798
długoterminowe	mln zł	364 106	411 841	446 963	483 465	505 217	508 103	526 690	549 680	577 156	619 376	637 721	637 566	660 716	676 179	691 684	707 664
Pożyczki	mln zł	74 727	68 862	60 176	67 569	72 641	72 066	81 636	92 020	88 539	93 704	100 260	113 622	117 475	117 875	131 573	142 507
krótkoterminowe	mln zł	8 582	4 694	541	818	870	1 272	1 021	4 768	2 292	2 733	3 280	684	1 059	1 364	1 619	730
długoterminowe	mln zł	66 145	64 168	59 635	66 752	71 770	70 795	80 615	87 252	86 247	90 972	96 980	112 938	116 416	116 511	129 954	141 776
ZADŁUŻENIE SEKTORA INSTYTUCJI RZĄDOWYCH I SAMORZĄDOWYCH (EDP) WG PODSEKTORÓW																	
	jedn.	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	III 2009	VI 2009	IX 2009	XII 2009	III 2010	VI 2010	IX 2010	XII 2010	III 2011	VI 2011	IX 2011	XII 2011
Zadłużenie sektora instytucji rządowych i samorządowych	mln zł	463 018	506 036	529 370	600 829	631 213	639 394	666 692	684 073	704 430	745 139	770 267	776 816	807 500	819 924	839 124	858 969
Dług sektora rządowego	mln zł	437 230	479 954	506 048	573 716	604 573	610 985	635 789	641 868	665 317	704 329	725 415	724 529	754 850	766 566	782 734	795 326
Dług sektora samorządowego	mln zł	17 919	21 871	23 322	27 113	26 640	28 209	30 903	38 245	37 503	39 300	43 342	52 288	52 650	53 359	56 390	62 799
Dług sektora ubezpieczeń	mln zł	7 870	4 211	0	0	0	200	0	3 960	1 610	1 510	1 510	0	0	0	0	843

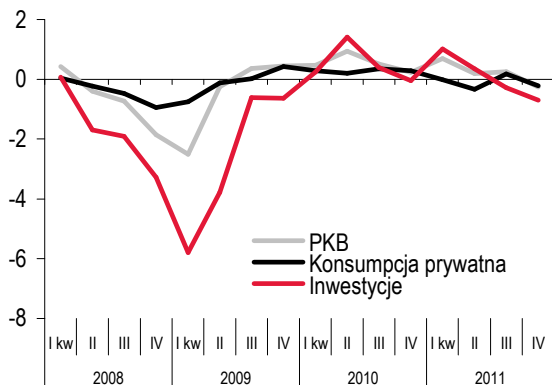
ZADŁUŻENIE SEKTORA FINANSÓW PUBLICZNYCH

ZADŁUŻENIE SKARBU PAŃSTWA (wg nominalu)																	
	jedn.	XII 2005	XII 2006	XII 2007	XII 2008	XII 2009	XII 2010	I 2011	II 2011	III 2011	IV 2011	V 2011	VI 2011	VII 2011	VIII 2011	IX 2011	XII 2011
Zadłużenie Skarbu Państwa	mln zł	440 167	478 526	501 531	569 946	631 506	701 851	712 071	726 213	732 333	735 054	742 964	752 220	749 690	756 430	762 048	771 128
Dług krajowy	mln zł	315 479	352 328	380 409	420 020	462 734	507 011	515 350	526 771	532 843	538 141	543 309	546 703	536 531	537 127	526 389	524 690
obligacje rynkowe	mln zł	278 381	317 046	350 868	360 815	405 412	471 292	480 066	487 835	493 635	498 632	495 224	501 487	495 354	500 531	491 027	495 211
bony skarbowe	mln zł	24 400	25 800	22 586	50 403	47 545	27 966	27 680	31 311	31 739	32 085	32 096	27 974	23 606	18 750	17 569	12 014
obligacje oszczędnościowe	mln zł	8 620	7 205	6 319	7 897	9 317	7 618	7 469	7 491	7 395	7 350	7 307	7 233	7 233	7 250	7 209	7 060
obligacje nierynkowe	mln zł	565	483	396	307	211	108	108	108	55	55	55	55	55	55	0	0
pozostały dług krajowy	mln zł	3 513	1 778	223	597	250	26	26	26	18	18	8 628	9 954	10 283	10 541	10 584	10 404
Dług zagraniczny	mln zł	124 689	126 215	121 139	149 926	168 773	194 840	196 721	199 442	199 490	196 913	199 655	205 517	213 160	219 303	235 659	246 438
Dług z tytułu SPW	mln zł	83 862	90 639	92 254	121 156	134 065	155 468	157 678	156 073	155 983	154 461	157 246	163 221	167 625	172 334	185 911	195 271
obligacje typu Brady	mln zł	3 891	1 761	1 319	1 009	847	880	857	854	838	787	816	817	835	852	967	1 015
obligacje zagraniczne	mln zł	79 970	88 878	90 935	120 148	133 218	154 588	156 821	155 218	155 145	153 674	156 430	162 404	166 790	171 482	184 944	194 256
Dług z tytułu kredytów	mln zł	40 827	35 559	28 868	28 588	34 708	39 371	39 042	43 368	43 507	42 452	42 409	42 239	45 478	46 913	49 687	51 167
Klub Paryski	mln zł	25 153	17 941	10 526	3 173	326	307	295	296	250	238	247	251	265	274	261	272
Międzynarodowe Instytucje Finansowe	mln zł	15 261	17 378	18 153	24 997	34 186	38 875	38 585	42 909	43 100	42 063	42 006	41 831	45 067	46 487	49 255	50 717
w tym: Europejski Bank Inwestycyjny	mln zł	9 340	11 365	13 042	19 266	20 846	22 361	22 186	26 346	26 378	25 845	25 898	26 056	26 191	26 997	28 511	30 295
pozostałe	mln zł	413	240	188	418	196	190	162	163	158	150	156	158	147	152	172	178
Pozostały dług zagraniczny	mln zł	0	17	18	182	0	1	1	1	0	0	0	56	56	56	60	0

więcej danych: <http://www.mf.gov.pl/dokument.php?const=5&dzial=590&id=70515>

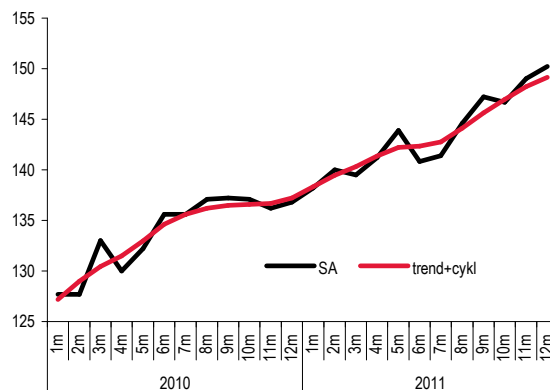
Aneks - wykresy

Zmiana PKB i jego głównych składowych w UE (kw/kw, sa)

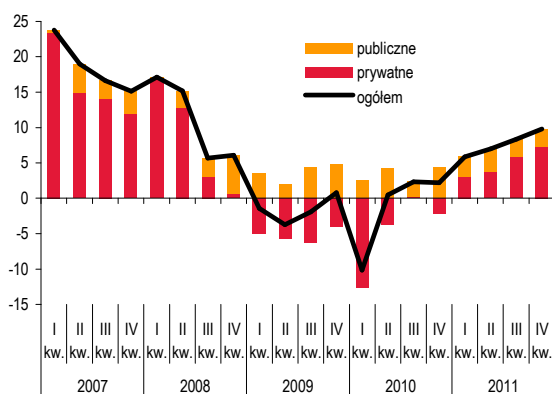
Źródło: Eurostat

Produkcja sprzedana przemysłu (i2005=100, oczyszczona z wahań sezonowych i nieregularnych)

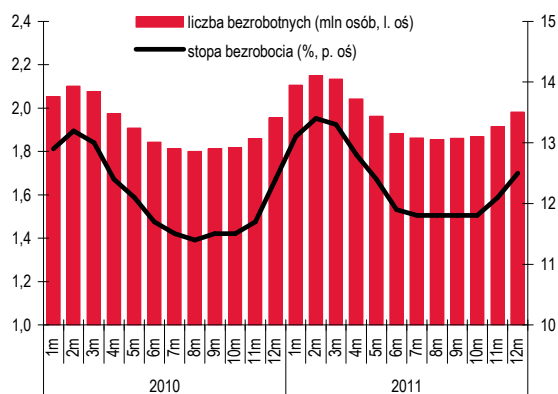
Źródło: Eurostat

Wpływ inwestycji prywatnych i publicznych na inwestycje ogółem (cs, r/r)

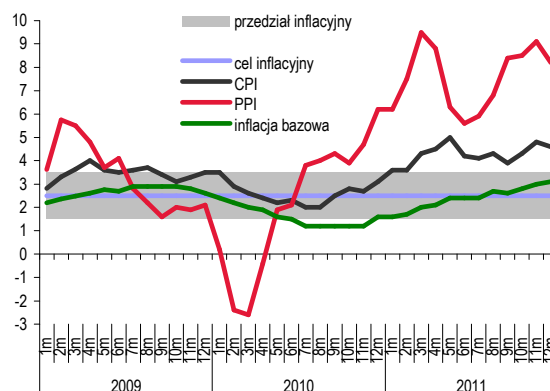

Źródło: Obliczenia MF na podstawie danych GUS

Bezrobocie rejestrowane

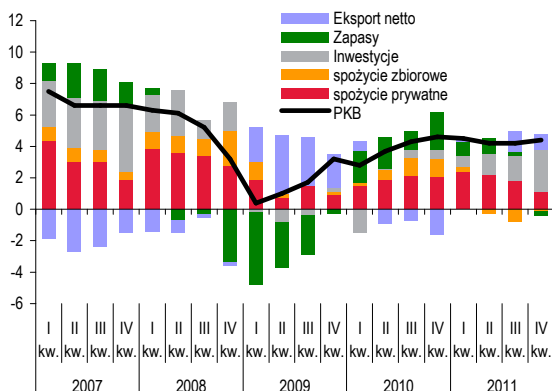

Dynamika cen konsumpcyjnych (CPI), cen przemysłowych (PPI) oraz inflacji bazowej po wyłączeniu cen żywności i energii (w % r/r)

Źródło: GUS, NBP

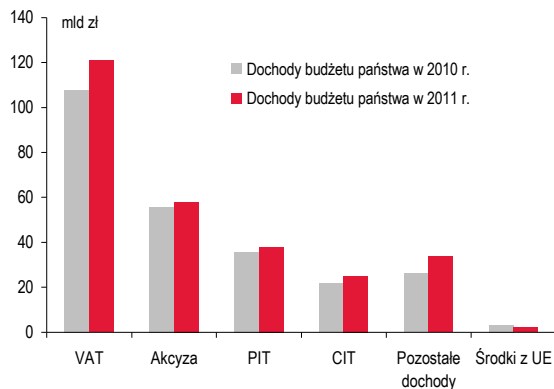
Wkład we wzrost PKB (w p.p. r/r) – strona popytowa

Źródło: Obliczenia MF na podstawie danych GUS

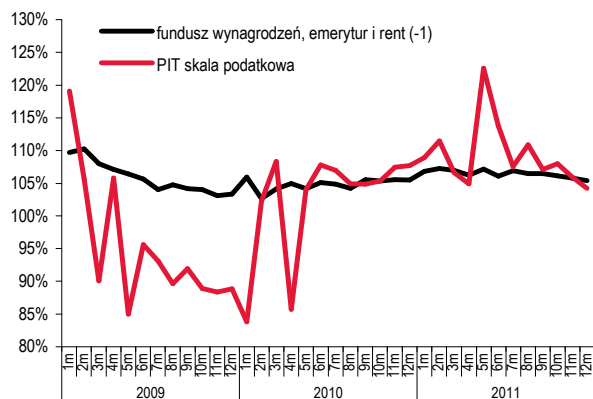
Aneks - wykresy

Dochody budżetu państwa w 2010 r. oraz 2011 r.

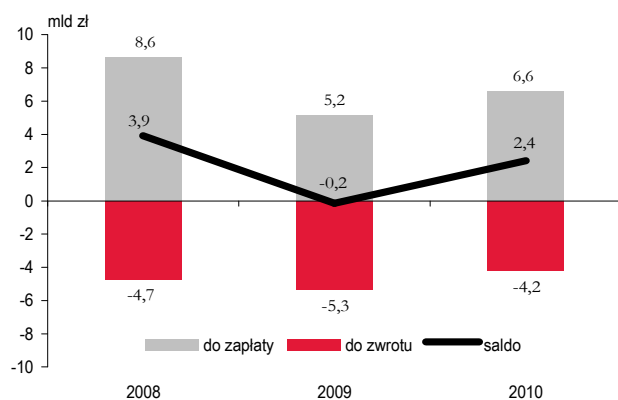
Źródło: MF

Dochody z podatku PIT (zasady ogólne) i fundusz wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, emerytur i rent (dynamiki nominalne)

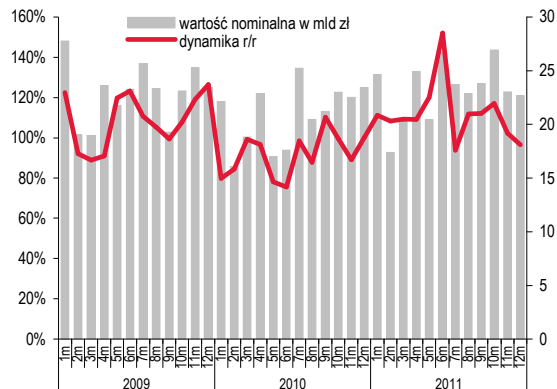
Źródło: MF

Rozliczenie roczne z podatku CIT

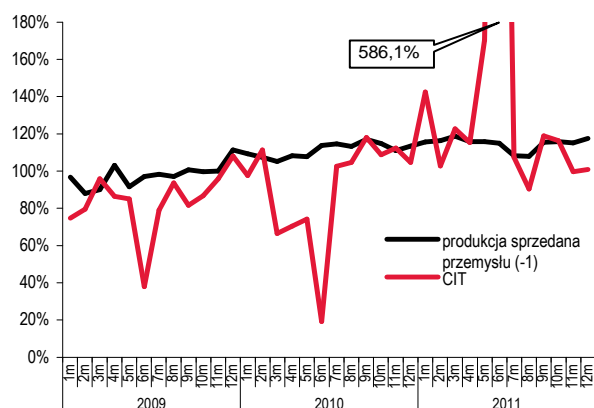
Źródło: MF

Dochody budżetu państwa ogółem

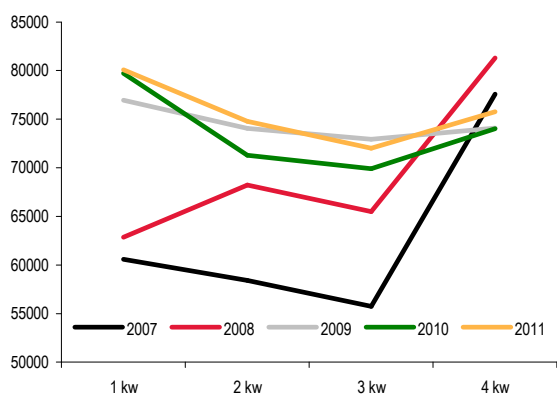
Źródło: MF

Dochody z podatku CIT i produkcja sprzedana przemysłu (dynamiki nominalne)

Źródło: MF

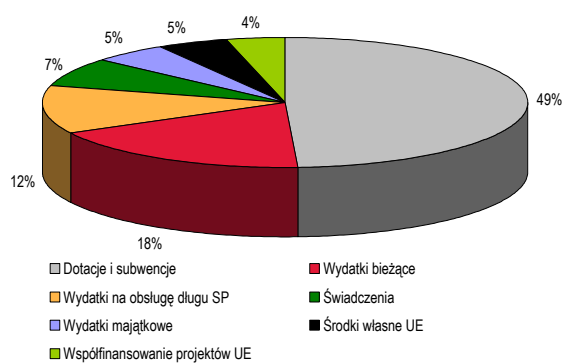
Kwartalny rozkład wydatków budżetu państwa w latach 2007-2011

Źródło: MF

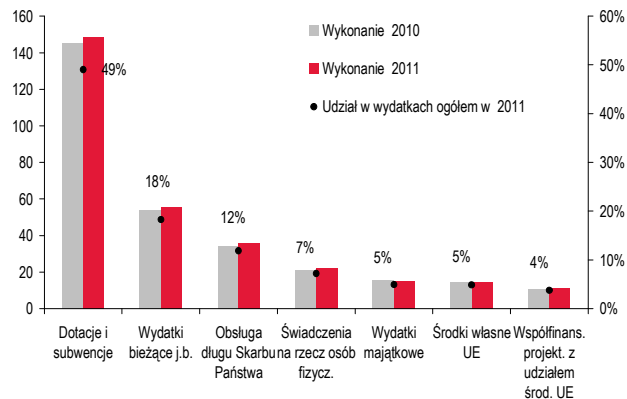
Aneks - wykresy

Struktura wydatków budżetu państwa w 2011 r.

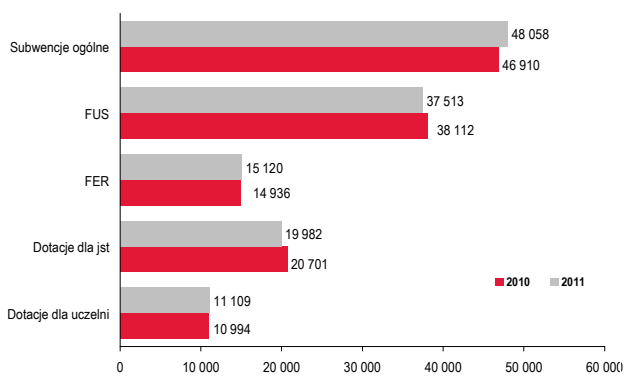
Źródło: MF

Realizacja wydatków budżetu państwa wg grup (w mld zł)

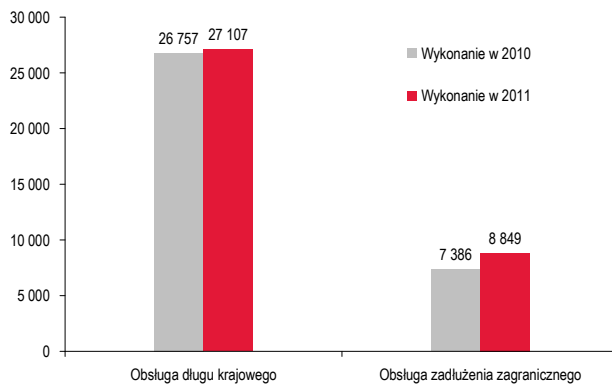
Źródło: MF

Dotacje i subwencje (w mln zł)

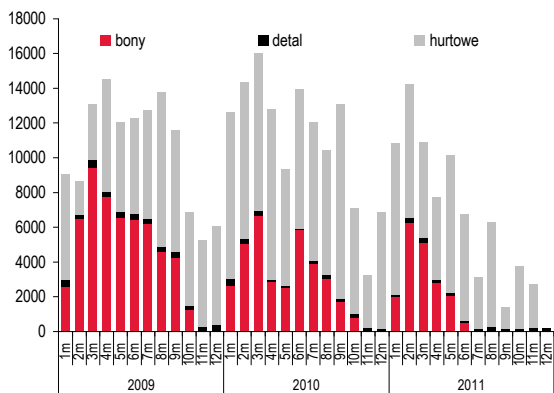
Źródło: MF

Obsługa długu Skarbu Państwa (w mln zł)

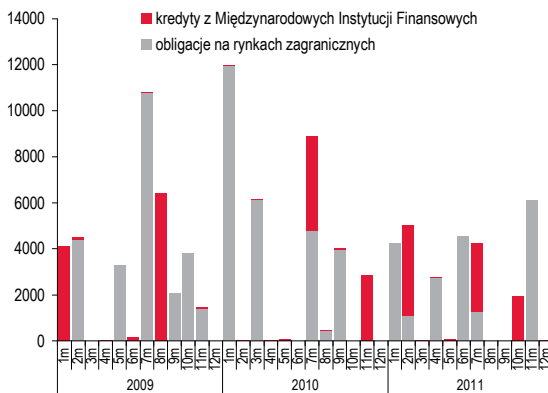
Źródło: MF

Sprzedż obligacji hurtowych, detalicznych oraz bonów skarbowych – wartość nominalna (mln zł)

Źródło: MF

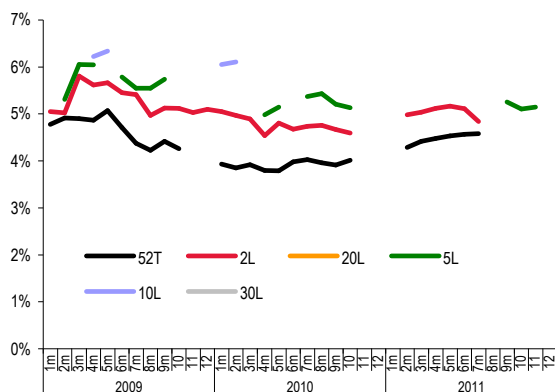
Finansowanie potrzeb pożyczkowych na rynkach zagranicznych (mln zł)

Źródło: MF

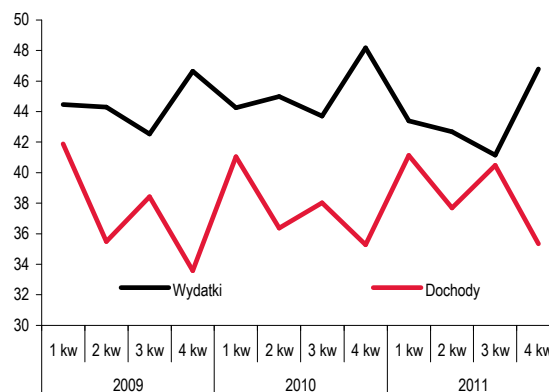
Aneks - wykresy

Rentowności SPW - rynek pierwotny

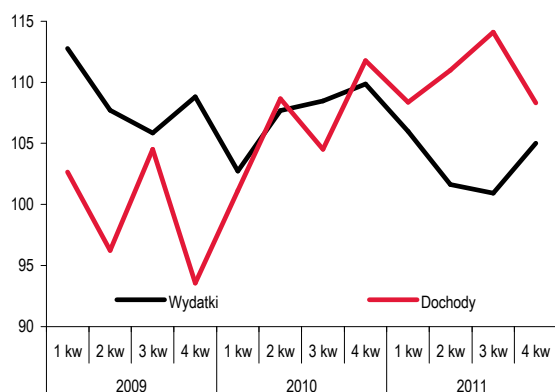
Źródło: MF

Dochody i wydatki sektora GG (w % PKB)

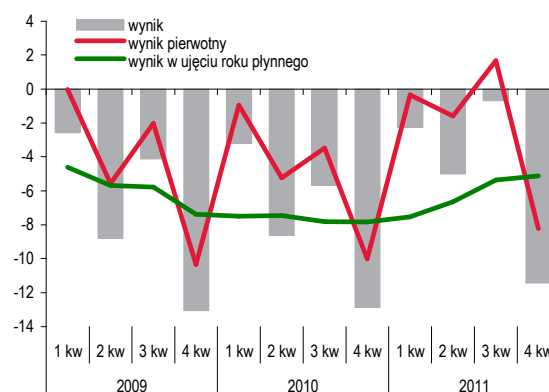
Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

Dochody i wydatki sektora instytucji rządowych i samorządowych (dynamika nominalna r/r, w %)

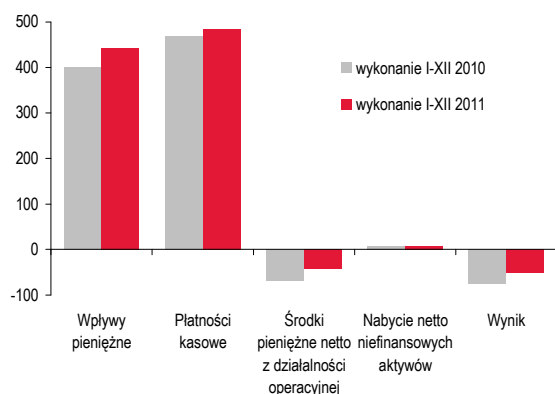
Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

Wynik sektora instytucji rządowych i samorządowych (w % PKB)

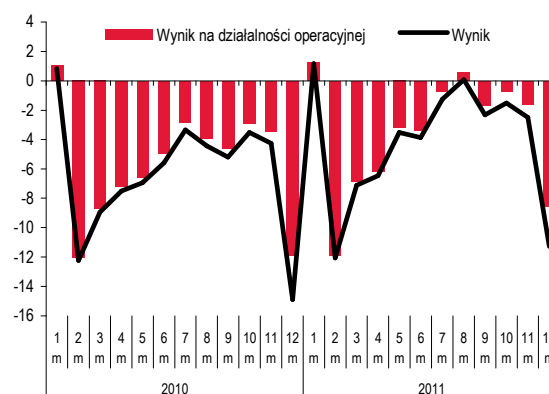
Źródło: Dane Eurostat, GUS, obliczenia własne

Szczelbel centralnego sektora instytucji rządowych i samorządowych wg metodologii GFSM2001 w latach 2010-2011 (w mld zł)

Źródło: MF

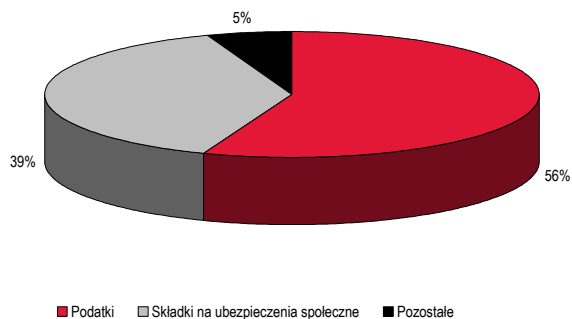
Wynik szelbla centralnego wg GFSM2001 (w mld zł)

Źródło: MF

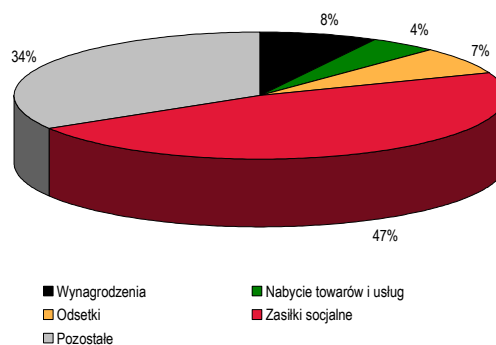
Aneks - wykresy

Struktura wpływów pieniężnych z działalności operacyjnej szczebla centralnego wg GFSM2001 w 2011r.

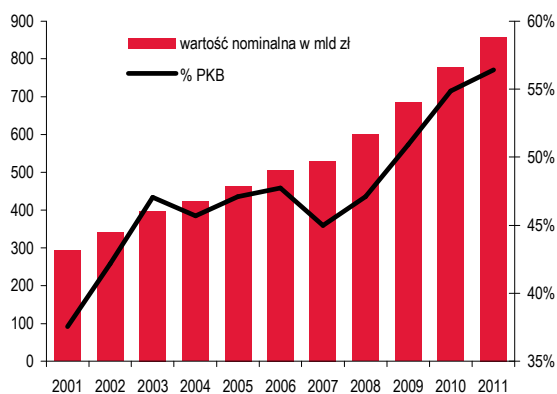
Źródło: MF

Struktura płatności kasowych na działalność operacyjną szczebla centralnego wg GFSM2001 w 2011 r.

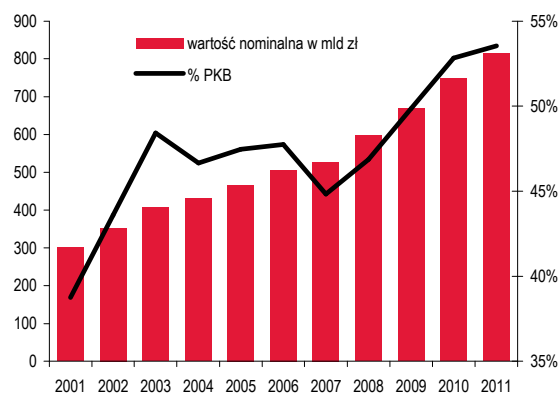
Źródło: MF

Dług EDP

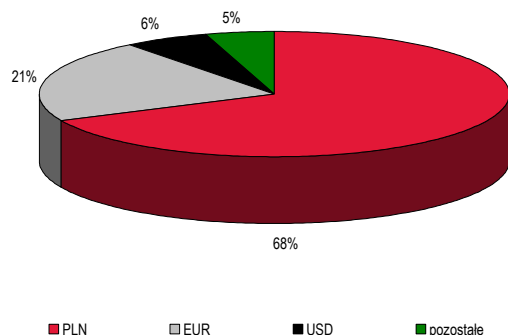
Źródło: MF

Państwowy dług publiczny

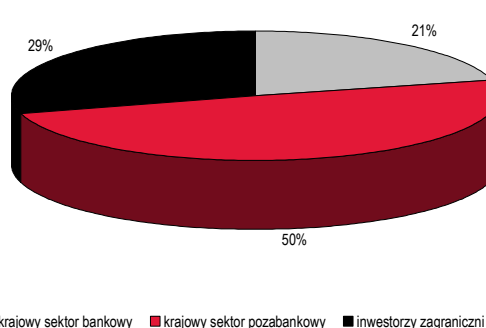
Źródło: MF

Struktura walutowa zadłużenia Skarbu Państwa - stan na koniec 2011 r.

Źródło: MF

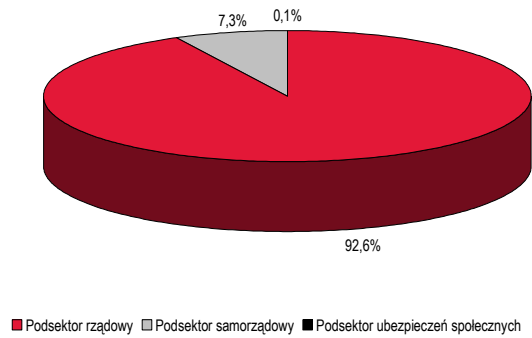
Struktura podmiotowa zadłużenia krajowego Skarbu Państwa - stan na koniec 2011 r.

Źródło: MF

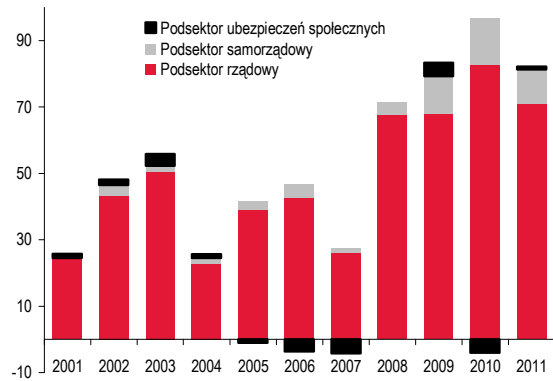
Aneks - wykresy

Struktura długu EDP wg podsektorów

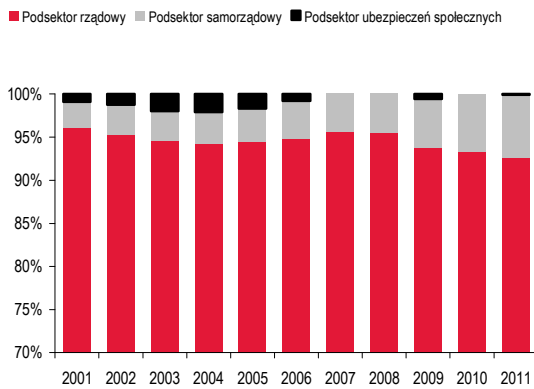

Źródło: MF

Zmiana długu EDP wg podsektorów (w mld zł)

Zmiana struktury długu EDP wg podsektorów

Źródło: MF